

Profesor Peter Staněk: Současná krize vzbudí v lidech velkou zuřivost. (Rozhovor, všechny 4 části)

- CZ24 News | 19. srpna 2022

Profesor Peter Staněk: Současná krize vzbudí v lidech velkou zuřivost

Nikdy od listopadu 1989 nebyly u nás vyhlídky do budoucnosti tak pochmurné, jako nyní. Pocovidová deprese, strach mnoha lidí, že se politikům zalíbilo udržovat společnost v koronavirových obavách a také v poslušnosti, neustále rostoucí drahota, válka za humny, zvyšující se ataky, a další a další vyhlídky. Nebo strašení ať už suchem, klimatickými změnami, hladem, občanskými nepokoji nebo rovnou válkou. Ano, je snadné propadnout obavám, skepsi, či rovnou depresi. Nebo si naopak říci, že se od nepaměti střídají časy dobré a horší a že to, jak bude, záleží především na nás – čím více to uvidíme černě, tím hůře nám skutečně bude. Případně se můžeme uklidnit jedním prastarým asyrským dochovaným citátem: „Všude je plno úplatkářů a korupce, děti nedbají příkazů svých rodičů, kdekdo se pokouší psát knihy. Je nepochybné, že se blíží konec světa.“ Člověka povzbudí, když zjistí, jak často se temné vize opakují – a nenaplní. O vizích nejbližší i vzdálenější budoucnosti, a tom, v jaké době žijeme, proč se to vše kolem nás děje, i o tom, jak z toho ven, si budeme povídat s mým vzácným hostem, ekonomem a prognostikem, který působil jako poradce několika premiérů, předsedou Vědecké rady Ekonomického ústavu slovenské Akademie věd, poradcem Světové banky, svého času i Mezinárodního měnového fondu, panem profesorem Peterem Staňkem.

Martina: Pane profesore, právě u nás, v Rádiu Universum, jste před dvěma lety v říjnu 2020 prohlásil, že stojíme na prahu zásadní civilizační změny, možná největší za posledních dva tisíce let. Tehdy to mnoho lidí nebralo vážně, ale dnes už přece jen poněkud přitahuje. Řekněte mi, kde se právě teď vynacházíme? Překročili jsme práh, a začínáme zažívat největší zásadní civilizační změnu za posledních dva tisíce let?

Peter Staněk: Myslím, že můžeme říct: Ano, jsme v tom, co nazval finský prognostik profesor Capra bodem zlomu. Jsme právě v tomto bodu zlomu. Ostatně paradoxně máte nejlepší signál v tom, jak

otevřeně mluvili různí představitelé na Davoském fóru. Mluví o vytvoření společné vlády, o nadřazenosti WHO nad národními vládami a podobně, jako kdyby se naplňovaly všechny vize zásadního transformačního procesu. Druhá skutečnost: To, čeho jsme svědky na Ukrajině, není pouze válka Ruska a Ukrajiny, je to ve skutečnosti souboj civilizačních modelů, které jsou založeny na anglosaské kultuře, to znamená drancování, ovládání, spotřeba, kořistnictví, a tak dále. A pak je tady druhý model: Model ruský, který je spíš orientován na duchovní stránku a odpovědnost. A je tady také čínský model, který je orientován na kolektivní odpovědnost – a že je dlužno se přizpůsobit celku. A toto všechno vidím i ve vazbě na arabský model založený na šarii, a na jihoamerický model, kdy se znovu objevují návraty ke starým původním civilizacím, které byly kdysi v jižní Americe vysoce rozvinuty a které byly v podstatě potlačeny conquistou.

Ostatně víte, kde vznikl první penzijní systém státním způsobem? Byla to incká říše, která zabezpečovala, že kdybyste absolvoval sedm let povinných obecných prací mita, tak jste měl nárok na doživotní oblečení, potravu a bydlení. A to prosím pěkně byla incká říše v 15. století. Čili z tohoto hlediska jsme v zajímavé situaci. Všichni tuší, že tento způsob neomezené spotřeby, hloupnutí a podobně už nemůže pokračovat. Všichni tuší, že dojde ke změně. Ale tuto změnu si každý představuje jiným způsobem. A končím tím, že všichni doufají ve změnu, ale tuto změnu má udělat někdo jiný, ne oni. A tahle filozofie – změnu udělá jiný, já se pouze připojím, je jeden z hlavních problémů současného světa.

Martina: Jako první věc jste uvedl, jak mluví politici v Davosu. Proč myslíte, že došlo k tak zásadní změně rétoriky a že si, řekněme, možná ani neberou servítky?

Peter Staněk: První věc, která tady je: Ukazuje se neudržitelnost dnešní společnosti. Tato neudržitelnost je nejenom v tom, jakým obrovským způsobem jsou zadlužené všechny společnosti, obyvatelstvo, podnikatelský sektor, banky, státy a tak dále. Již nelze dále zvyšovat dluhy. Druhý problém, který tady máte, je otázka příjmové polarizace společnosti. Je přece nemyslitelné, aby 5 nebo 7 procent populace vlastnilo 90 procent bohatství společnosti, a zároveň abyste udržovali spotřební charakter společnosti, protože ti ostatní, kteří nemají bohatství, nemají za co kupovat, a tak kupují na dluh, a tím se stávají ekonomickými otroky. Ale všichni decentně mlčí o třetím fenoménu, a tím je změna přírodního prostředí, terraformace přírodního prostředí, která probíhá za A podstatně rychleji, než si kdokoli z klimatických panelů myslel, a za B podstatně systematictěji. A zatřetí, i když to neradi klimatologové hlavně z Greenpeace slyší: Problémem není oxid uhličitý, problémem je obrovský komplex změn parametrů přírodního prostředí, které vyúsťují do toho, co definoval jeden mezinárodní projekt a studie, že v příštích deseti letech se 20 až 25 procent povrchu planety stane nevhodnými pro život, a vznikne 10 až 12 procent nových území pro život. A jediný problém je v tom, že na území, které nebude vhodné pro život, žije 1,8 miliardy lidí.

Martina: Kde to přesně bude?

Peter Staněk: Například Severní Afrika, Blízký a Střední východ, jižní část indického subkontinentu, většina Bangladéše, velká část Indonésie, Austrálie, a některá pásma, které se týkají amerického Středozápadu, nebo i jižní části kanadských plání.

Velká část Španělska, Portugalska, Itálie se změní na neobyvatelnou step a savanu. V ČR bude suchem nejvíce ohrožen Moravský úval a Středočeská kotlina.

Martina: Kdo tuto studii vypracoval?

Peter Staněk: Mezinárodní tým odborníků, a byla publikována v půlce roku 2021. Byli tam Kanadáné, Francouzi, Angličané, Američané, Němci. A těchto studií máme více. Například existuje

studie, kterou si objednala Evropská unie a která se zabývá vysycháním evropského teritoria, je stará čtyři roky a přesně identifikuje, které oblasti se změní na savanu nebo na step. A nebude to pouze jižní část Itálie, Řecko, nebo Turecko, ale bude to i velká část území Španělska, Portugalska a tak dále. A znamená to, že například v České republice bude suchem nejvíce ohrožen Moravský úval a Středočeská kotlina, protože zásoby hlubinných vod v Želivce vydrží pro Prahu maximálně 20 let.

Martina: Pane profesore, mám s vámi vždycky problém, že mě to takhle všechno přdestřete, a já ani nevím, čím dřív začít. Ale to, co říkáte o změně klimatu, by napovídalo teorii, kterou naši posluchači znají, protože když jsme se několikrát bavili o zániku, nebo kolapsu civilizací s profesorem Bártou, tak pomyslnou, v uvozovkách, třesničkou na dortu zániku byla klimatická změna. Když už byla společnost nahlodaná, naklepaná, oslabená, rozhádaná, nebo nějakým jiným způsobem ohrožená, tak pak to vždycky převálcovalo klima. Ale já bych se ještě vrátila k úplně první otázce, kterou jsem vám položila, tedy, že jste říkal, že stojíme na prahu zásadní civilizační změny. Řekněte mi, v čem bude tato změna spočívat? Řekli jsme si, co k ní vede, ale jak bude vypadat?

Peter Staněk: První klíčová otázka, kterou si dnes musíme položit: „Je tato společnost založena na odpovědnosti za své činy?“ Jestliže ne, tak děláme všechno bez odpovědnosti. Dokonce i zelené úděly, které schválila Evropská unie, jsou dělány bez odpovědnosti, protože těch 168 miliard, které to bude stát do roku 2030, musí někdo zaplatit. Nemůžete pouze vyhlásit plán, a nebavit se o tom, kdo to zaplatí, nebo kdo to udělá, a jakým způsobem.

Přicházející zdražování nezvládne 30 procent českých domácností, které se dostanou do exekucí. Nechají se spokojeně vehnat i s dětmi bydlet pod most?

Martina: Zjevně můžeme.

Peter Staněk: Můžeme, protože Evropský parlament si nechal udělat dvě případové studie, které jsou za celou Evropskou unii, které vůbec nereflktují země Evropské unie, a v podstatě nevypovídají o ničem. Ale těch 168 miliard musíte spojit s tím, jak vzrostla zadluženost kvůli finanční krizi 2008–13, kvůli covidu, a jak došlo k enormnímu nárůstu zadluženosti populace, obyvatelstva. Jestliže dnes máte ve Španělsku zadluženost u obyvatelstva na úrovni 136 procent HDP, v Německu 86 procent, v Itálii na úrovni 120 procent HDP, a teď prohlásíte, že bude cenový růst, bude inflace, růst úroky, růst všechno ostatního, co myslíte, kolik lidí to vydrží? A zacituji vám zprávu České národní banky z tohoto roku: Podle jejich analýz 30 procent českých domácností nezvládne následující zdražování, a budou se dostávat do exekučního pásma. Opravdu máte pocit, že těch 30 procent se nechá spokojeně vehnat pod most? Aby ti lidé bydleli i s dětmi pod mostem?

Martina: Jak na to odpovídáte vy?

Peter Staněk: Já na to odpovídám: Musíte změnit priority společnosti. A teď vám přdestřu několik možných alternativ. Alternativa Německa – německá koncepce pro příštích dvacet let: Kvalitní zemědělství, kvalitní potraviny, kvalitní zdravotnictví, kvalitní vzdělávání, ekologická energetika. Můžete namítat. Ale strategie Japonska – základní preambule: Společnost je tu proto, aby pro každého člena společnosti vytvořila podmínky pro plnohodnotný život. Někomu to něco připomíná. Společnost tvořená stanfordským týmem na Stanfordské univerzitě ve spolupraci s MIT: Základem společnosti nemá být konkurence, boj, spotřeba, ale musíme se vrátit k bezpečnostním protokolům rostlinné říše, která tady je o miliardu let déle a která má tyto klíčové zásady: spolupráce, komunikace, empatie. Opět můžete něco namítat vůči této koncepci společnosti. A tento tým na tom velmi intenzivně pracuje, dokonce za podpory mnohých vládních představitelů.

Čili, máme tady jisté náznaky nových priorit společnosti, a vy si musíte zároveň položit ještě jednu základní otázku, kterou můžeme položit kterémukoliv vašemu posluchači: Proč tady je, a co je

smyslem jeho života? Hromadění spotřebních předmětů, které nepotřebuje, na které si bere další úvěry? Cestování po světě, kdy jde z jednoho resortu do druhého, a vůbec nezná život v zemi, kam přišel? Neustálé předvádění se díky sociálním sítím? Vyprodukování 1,5 tuny exkrementů na průměrnou délku života? Porodit dvě děti? Nehovořím o výchově dětí, protože tu nahrazují počítače a mobily. Nebo by základem společnosti mělo být poznání? Z poznání vyplývá odpovědnost, z odpovědnosti vyplývá hledání rovnováhy s přírodním prostředím. A z nové rovnováhy s přírodním prostředím najednou máte nový obraz společnosti, kde mezigenerační posun poznání je logickým systémem, který rozvíjí společnost, a ne tezi, že všichni budeme mít botoxové injekce, budeme i v osmdesátce vypadat jako živé mrtvoly, všichni budeme mladí, když nezemřeme. Důchod nebudete potřebovat, protože jste pořád mladý, a v konečném důsledku úplně bezpečně zblbnete cíleným způsobem díky digitálnímu světu.

Evropa se nezabývá hledáním nové cesty, ale tím, jak Ukrajinu podpořit zbraněmi, a že v Německu již nebudete moct děti v mateřské školce oslovovat chlapeček a děvčátko

Martina: Pane profesore, když jsem se zeptala, v čem bude spočívat ona zásadní civilizační změna, tak jste mi teď předeštel tři cesty. Kde je česká? Kde je evropská? Znamená to, že civilizační změna nebude všude stejná? Nebude globální?

Peter Staněk: Problém je v tom, že Evropa se těmito zkušenostmi nezabývá. Nezabývá se hledáním nové cesty, ale zabývá se tím, jak podpořit Ukrajinu zbraněmi a podobně. Zabývá se genderovými principy, tím, že v Německu již nebudete moct děti v mateřské školce oslovovat chlapeček a děvčátko, ale „ono“. To jsou teď hlavní problémy Evropského parlamentu, nejvíc stěžejní témata. A pak tady máte druhou oblast, a to jsou neustálé řeči o klimatických změnách podporované klimatickou lobby. Dokonce kdybych citoval profesora Lomborga, to můžeme nazvat ekologický fašismus, protože problémem nejsou emise CO₂, ale problémem je komplex přírodních procesů ve vesmíru, v planetě, v jejím jádru i na povrchu, distribuce energie, které pravidelně na planetě mění klima.

Když se bavíte o CO₂, tak drobná poznámka: Před 413 tisíci lety byla na planetě teplota o 6 stupňů vyšší než teď – a hladina CO₂ byla poloviční. A teď nejnovější objev publikovaný před dvěma měsíci: Taje nám grónský ledovec, taje nám západní část Antarktidy, geofyzikové najednou zjišťují, že se to děje proto, že pod povrchem jsou gigantické magmatické pochody, které tyto ledovce roztápí. A připomínám známé studie, že když se roztopí grónské ledovce, tak hladina oceánu stoupne o 6,5 metru, a kdyby se roztopila půlka ledovců Antarktidy, tak hladina stoupne o dalších 35 metrů. A teď si vezměte mapu světa a zvyšte hladinu oceánu o 40 metrů.

Martina: Nechtěla bych bydlet v Holandsku.

Peter Staněk: No právě. Takže pak se stane zajímavá věc: Česká kotlina a severní část karpatského oblouku bude klimatickými změnami nejméně dotknuta. Ovšem náš problém bude, že milióny Dánů, Holanďanů, Francouzů i Italů se budou cpát na toto území, kde je možno přežít. A teď máte další zajímavou studii, publikovanou minulý rok, že v Evropě zmizelo 75 % hmyzu, ale hmyz vytváří diverzitu přírodního prostředí. A když se ptáte na hloupost, tak bylo skvělé nahradit klasické žárovky LEDkami, jenomže LEDky produkují o 300 procent větší světelný smog a hubí většinu hmyzu. Takže co jste dosáhli? Dosáhli jste jedno, že výrobci osvětlovací techniky vydělali 60 miliard eur. Je to hloupost, nebo nekonceptnost? Nebo nechápání všech souvislostí? Nevím.

Fašizace dnešní společnosti v EU je založena na jediném správném názoru

Martina: Pane profesore, hloupneme plošně všichni? Nebo je někdo pořád ještě dost velký chytrák na to, abychom si toho nevšimli?

Peter Staněk: Takhle, hloupne velká část populace, bohužel. Teď řeknu provokativní tezi: Kvůli internetu a digitalizaci hloupne především mládež, která má představu, že všechna problémová řešení nalezne na internetu. Vždyť si to „vygooglím“, že ano. Druhá věc: Bohužel existuje mnoho lidí, kteří nikdy nechápali architekturu souvislostí, pro které byl život jednoduchý, prostý v jejich myšlích, podle kterých je svět nádherný. Ale kdyby vylezli ze své myšlích díry, byl by složitý. Nikdy to neudělali. A tyto masy se klidně teď nechají vakcinovat, klidně prohlásí, že Ukrajina bojuje za naši svobodu a že klimatické změny vyřešíme zmenšením emisí CO₂. A nikdy nebudou přemýšlet. Přemýšlení, podle fyziologů, jak známo bolí, protože se při přemýšlení spaluje cukr, a když ho nemáte, tak vás bolí hlava. Čili logický důsledek – přemýšlení bolí. A proč byste si udělala bolest, když nemusíte myslet, a jen převezmete jediný správný názor?

A všimněte si, fašizace dnešní společnosti v Evropské unii je založena na jediném správném názoru. Jediném. Kdo tento názor určí? To nevíme. Ale znáte jistě Neuralink, výzkum Elona Muska, který má v preambuli tuto větu: „Musíme lidi naučit myslet správné myšlenky, a k tomu bude sloužit digitální svět.“ Ale kdo určí, že jsou to správné myšlenky? Je správná vaše myšlenka, nebo moje myšlenka? Nebo platí známý „demokratický“ princip: „Můžete mít jakýkoliv názor, když je můj.“ Je to demokratické? Můžete si vybrat.

Martina: Koho tipujete na to, že bude rozhodovat, nebo už rozhoduje o tom, která myšlenka je ta správná?

Peter Staněk: Teď to bude, řekněme, velice nebezpečná idea, někdo by okamžitě začal říkat „konspirační teze“. Vezměte si strukturu dnešní společnosti z hlediska rozhodování. Nejdřív je to první rovina, která představuje svět kolem vás, vaše kolegy, vás, vaši rodinu, příbuzné a známé. Pak máte druhou hierarchickou skupinu – speciální služby: FSB, NSA, CIA, KGB, Mosad, a tak dále, které mají neomezené finanční zdroje, a nikomu nepodléhají, protože i podléhání kongresovým výborům pro kontrolu tajných služeb je pouze ex post. Pak máte další vrstvu. Kdo se první globalizoval? Mezinárodní zločin, ti se dohodli v devadesátém třetím, a rozdělili si sféry podnikání v plynu a tak dále. Takže ruská mafie je specialista na vraždy na objednávku, čínská mafie jsou ilegální migranti, cosa nostra vozí alkohol a cigarety, ndrancheta jsou investice ve veřejném sektoru, a tak dále. Jedině jakuza zůstala vázána na japonském území. To je roční obrát 12 až 13 biliónů dolarů, a neplatí daně ani sociální pojištění. Umíte si představit, že máte v rukou 12 biliónů dolarů v hotovosti? Za to si můžete koupit politiky, policii, média, akcie ctihodných firem, a tak dále. Zkuste se zeptat lidí a politiků, kteří mluví a básní o tom, jak musíme zachovat udržitelný způsob vývoje společnosti. A já se ptám: Co chcete udržet? Tu bezmeznou spotřebu? Tu nelogiku? Skutečnost, že nemáte potraviny, ale klidně v Evropské unii ročně zničíte 118 miliónů tun potravin, a nedáte je na hladomor v Somálsku? A teď se vás zeptám: Kolik výrobních prostředků potřebujete? Kolik výrobků, které uděláte, se ve skutečnosti prodá?

Takže v jakém světě žijeme? Ve světě, který znáte a víte, jaká je pravda? Nebo ve světě, který vám předestřou média mainstreamového proudu, politici, kteří tvoří situaci, ve které budou říkat: „Covid nám způsobil, že nemáme peníze, takže zvýšíme ekologické daně, místní daně, daně z majetku a všechno ostatní, a musíte to zaplatit.“ Ale decentně pomlčí o tom, že od roku 2016 je směrnice OECD proti transfer pricing. Od roku 2018 je komunitární směrnice zavazující členské země EU v boji proti transfer pricing, proti spekulativním finančním převodům. A máte eurostát, který prohlásí, že toto stojí Evropskou unii ročně 4 bilióny euro. Opakuji. 4 bilióny. Pak tady máte korupci, která není důležitá tím, že vám nikdo nedá obálku do vašeho portfolia, ale tím, jak prodražíte náklady

veřejného sektoru. A korupce vás v Evropské unii stojí další 4 bilióny euro. Pak operace na hraně zákona: Porušili jste zákon, je to sice neetické, ale ušetřili jste peníze pro vaše akcionáře – 1,5 biliónu euro. A pak tady máte šedou a černou ekonomiku, na což je minimální odhad 4 bilióny. Připomínám, že produkt Evropské unie je 27 biliónů. Takže nemáte peníze. Nemáte nebo nechcete mít peníze. Nebo platí to, co tak krásně, jako v kapce vody, máte zkoncentrováno v tom, že na planetě je 998 daňových rájů, a 680 patří pod jurisdikci anglické vlády, která je může zrušit škrtnutím pera, ale nikdy je nezrušila. A objem kapitálových zdrojů vázaných v těchto daňových rájích stoupl za posledních pět let na 93 biliónů dolarů. Paradoxní je, že podíl Číňanů se zvýšil z 18 na 36 procent, ale jak je známo, žádný čínský podnikatel nemůže vyvést peníze bez souhlasu čínské vlády. A máte odpověď. A další otázka, na kterou byste měla znát odpověď: Kdo má v dnešním světě skutečné peníze? Je to Amerika? Německo? Itálie? Francie? Anglosaský blok?

Většina lidí nechce přemýšlet. Přečtou si úvodník, podívají se na zprávy v televizi, a máte jediný názor.

Martina: Myslím, že nikdo z těch, koho jste zatím jmenoval.

Peter Staněk: Nebo je to jedenáct státních suverénních fondů Čínské lidové republiky, jejichž tržová kapitalizace je dnes téměř 8 biliónů dolarů, a které ovládají reálné peníze, se kterými financují expanzi soukromých firem? Například Huawei a tak dále.

Martina: Pane profesore, říkal jste, že myšlení spaluje cukr, a asi vás za chvíli budu muset poprosit o kus dortu. Když se budu věnovat jenom jednomu segmentu z toho, co jste řekl o tom, kolik peněz je v mezinárodním zločinu, a že prostředky má tisíc lidí, a tak dále, takže chytráků je zřejmě na planetě ještě dost, čímž reaguji na to, že jste říkal, že hloupneme. Řekněte mi, jakým způsobem se jim daří zametat stopu, a jakým způsobem se daří, že to zbytek populace přijímá, a podléhá této hypnóze? Nechuť vidět?

Peter Staněk: Uvedu vám jeden krásný příklad.

Martina: Ano.

Peter Staněk: Na Hradním vrchu je slovenský parlament, probíhá diskuse o dalším omezování sociální politiky. Přejde tam šest sedm tisíc demonstrantů. A pak tam do parlamentu přinesou Geissenovce (německá reality show) – těžký život milionářů – a máte tam dvacet tisíc lidí, kteří je přišli vítat. Tak mi řekněte, jak inteligentní je populace? Či pro ně stačí, aby jim předvedli milionáře, o jejichž původu majetku se nikdo nebaví, a všichni jsou vzrušeni, protože se musí vyfotit s celebritou. Psychologický moment: Proč se musíte vyfotit s celebritou? Protože odlesk velikosti celebrity padne také na mě, a všichni budou závidět, že jsem se vyfotil z celebritou? To je ta blbost, ten dementismus ve společnosti. A druhá věc, která na to přímo navazuje: Proč si tolik lidí nechá vymýt mozek médii?

Martina: Proč?

Peter Staněk: Je to jednoduché: Nemusíte přemýšlet. Přečtete si úvodník, nebo se podíváte na zprávy v televizi, a máte jediný názor. Nemusíte přemýšlet, nemusíte studovat informace a architekturu souvislostí. Nemusíte se nad ničím zamýšlet, máte hotové řešení. Proč? Protože tato společnost je založena na jednom fenoménu: Jeden problém – jedno řešení. A nemusím se na něm podílet já sám. To je klíčová preambule dnešní společnosti.

Západní model končí, protože je založen na masové spotřebě, kdy velká část populace musí mít dostatek zdrojů, aby kupovala. Ale snížení příjmů to znemožňuje.

Martina: Čistě západní? Nebo celkově, celosvětové?

Peter Staněk: Ne. Pozor. Mluvíme o euroamerickém civilizačním okruhu. Zjednoduším vám to: Anglosaský okruh, plus větší část Evropské unie.

Martina: Proto říkáte, že tento model je do budoucna neudržitelný?

Peter Staněk: Přesně tak.

Martina: A proto mluvíte o civilizačních změně tak, že musí nastat?

Peter Staněk: Ano. Musí nastat nevyhnutelně, protože tento model již skončil, a to z jednoduché logické úvahy: Jestliže je založen na masové, mohutné spotřebě, pak masová a mohutná část populace musí mít dostatek zdrojů, aby kupovala to, co jste vyrobili. Ale jestliže příjmová polarizace tento předpoklad vymazala, pak je pouze otázka času, kdy naplníte výši úvěru tak, že si nikdo další úvěr nemůže vzít.

Jedna klasická ukázka: Evropská centrální banka po dobu covidové krize natiskla 1,7 biliónů euro a dala je komerčním bankám, které měly poskytnout zvýhodněné úvěry, aby podnikatelé přežili. Většina z těchto peněz se vrátila do Evropské centrální banky při záporných úrokových sazbách. Nikdo další úvěry nechtěl. Vysvětlete to? Odpověď je jednoduchá: Dluhová zátěž je již tak vysoká, že jakýkoliv další úvěr vás stlačí pod vodu, kde se utopíte. Proto si nikdo z podnikatelů další úvěry nebral.

USA mají jen dva roky na to, aby zvítězily nad Ruskem a Čínou. Pak skončí v podřadné pozici

Nacházíme se v bodu zlomu. A nejen kvůli tomu, že se Spojeným státům podařilo v souvislosti s konfliktem na Ukrajině naplnit strategii zpřetrhání ekonomických vazeb mezi Ruskem a Evropou, a Starý kontinent čelí hrozbě naprostého úpadku. v předchozí části našeho rozhovoru uvedl: „Všichni tuší, že způsob neomezené spotřeby, hloupenutí, a podobně, už nemůže pokračovat. Všichni tuší, že dojde ke změně. Ale tuto změnu si každý představuje jiným způsobem.“ A končí tím, že „všichni doufají ve změnu, ale tu změnu má udělat někdo jiný, ne oni.“ Za clonou každodenních událostí a informační mlhy médií se přitom nabaluje hotová cunami příčin a následků, v níž se může lidstvo zcela utopit. Ale i v případě, že se vyhneme apokalypse 3. světové války, jsou za dveřmi jiné skokové události, které mohou během pár let proměnit náš svět k nepoznání.

Martina: Kvůli čemu především musí nastat civilizační změna?

Peter Staněk: Kvůli neodpovědnosti ve všech dimenzích a rovinách společnosti. A pak si musíte uvědomit jednu zásadní věc. Klasická ukážka - teď vám to předvedu - Evropská unie schválila projekt elektromobility, skvělé, budeme mít ekologii a tak dále. Zároveň ale existuje plán B, který znamená, že s elektromobilitou je spojen rozvoj autonomních vozidel. Německá legislativa umožňuje testování autonomních vozidel v plném provozu již teď, a příští rok jich bude ještě víc. Jestliže budete mít autonomní vozidlo, nemusíte vozidlo vlastnit, brát si leasing, úvěr, a tak dále, zavoláte si pouze auto aplikací z mobilu, které vás odveze z bodu A do bodu B, je dopravní obslužnost zabezpečena, dokonce to bude levnější. Ale teď pozor: Nepotřebujete parkovací místo, můžete snížit znečištění ovzduší, můžete rozšířit zelené plochy, snížíte komínový efekt nad městskými aglomeracemi, všichni mají skvělé podmínky pro život - ale má to jedinou chybu krásy. V současnosti evropský automobilový průmysl vyrábí 20 milionů aut, 17 milionů se prodá v EU a tři miliony se vyvezou. V budoucnosti nám na plnou dopravní obslužnost stačí tři miliony vyrobených aut ročně. A co s automobilovým průmyslem, s tou mocnou lobby?

Martina: Když říkáte, že tento model je neudržitelný, tak člověk by se poté, co vás poslouchal, docela těšil na nějakou změnu. Ale my nevíme, jaká to bude změna, kam povede, jaká má být. Mluvil jste o německé, japonské cestě, ale já nevím, kam kráčíme.

Peter Staněk: To je problém Evropy. Všude ve světě se zamýšleli nad tím, kam společnost kráčí, a co je dlužno změnit. Ale tyhle snahy v Evropě nemáte. Vzpomeňte si, co udělali se skandinávským sociálním modelem, který mohl být jedním z východisek příští společnosti. Ale prohlásilo se, že selhal, že je ekonomicky neudržitelný, politicky mylný, a že hlavním problémem Skandinávie musí

být pohltit miliony migrantů, což samozřejmě sociální systém neunesl, takže se pak mohlo prohlásit, že tento systém selhal. Čili, vytvořím situaci, ve které ukáži, že to selhalo, a přdestřu novou vizi. Ale pánbůh zaplať, jestli někdo má vizi, protože v Evropě vizi nemáme, takže se budeme potácet od jednoho břehu ke druhému. A proto hlavním problémem současnosti nebude vize evropské společnosti, ale posílání zbraní pro Ukrajinu, oslavování Ukrajiny a Zelenského. To bude hlavní vize.

Dnešní elita chce zůstat u moci za jakoukoliv cenu, i když půjde většina společnosti do kytek

Martina: A jak dlouho si myslíte, že nám tato vize vydrží?

Peter Staněk: Velice krátce. Podívejte se, co se již děje v obchodech, kde máte vylepené cedule: „Ukrajince neobsluhujeme“, „Ukrajince nechceme“. Demonstrace na podporu Ukrajiny, které se před tím počítaly na tisíce lidí, teď máte v pěti lidech. A netrvalo to ani půl roku.

Martina: Ale tohle všechno je důsledek. Důsledek nastavení ve společnosti, důsledek nepřemýšlení nad koncepcí. Co je toho příčinou?

Peter Staněk: Příčina je prostá. Dnešní elita chce zůstat u moci za jakoukoliv cenu, i za cenu, že většina současné společnosti půjde do kytek.

Martina: Proto jste v jednom rozhovoru řekl: „Proč nás vedou elity na smrt?“

Peter Staněk: Přesně tak.

Elita nepotřebuje někoho, kdo bude pracovat. Umělá inteligence má nahradit miliony otroků, kteří budou zbyteční.

Martina: Jak jste to přesně myslel? Kam nás vedou? Přece i elita potřebuje někoho, kdo bude pracovat.

Peter Staněk: Elita nepotřebuje někoho, kdo bude pracovat. Proto máte čtvrtou fázi průmyslu 4.0 zvanou chat boty, a tak dále, kterou nemusíte přeprogramovávat a které splní všechna vaše přání. Proto je věnována tak velká pozornost umělé inteligenci, protože umělá inteligence má nahradit miliony otroků, kteří budou teď zbyteční. Ale vzpomeňte si na tu prognózu změny přírodního prostředí. To nikomu nedochází, že mezinárodní tým definuje, že maximální časová hranice změny přírodního prostředí je deset let, a u grónských ledovců to dokonce ještě snižují.

Pak je nejvyšší čas připravit společnost na adaptaci, změnit strategii směřování společností, nalézt nový cíl společnosti, ale k tomu musíte splnit tři základní podmínky: První – musíte definovat společný cíl. Druhá – musíte obnovit důvěru. Ale pak přijde třetí podmínka, nejzávažnější – musíte mluvit pravdu, protože pravda vás osvobodí a umožní vám přijmout správná řešení.

Martina: Nemáte tam něco realističtějšího?

Peter Staněk: Jestli tohle neuděláte, pak Evropa skutečně půjde do kytek. Před rokem byl publikován scénář válečného konfliktu v Evropě, ve kterém bylo uvedeno následovně: „V prvních sto hodinách nukleární války zemře 300–340 milionů Evropanů. V dalších sto hodinách války zemře dalších 100 milionů Evropanů. A těch 60 milionů, co tady zůstanou, budou tak rozptýlení po kontinentu, že nebudou vytvářet žádné problémy.“ A nikdo se neozval.

Martina: Dobře, povězte mi tedy: Přdestřel jste mi jedinou cestu z toho, to znamená definovat

společný cíl, obnovit důvěru a mluvit pravdu, tak se v tom případě musím zeptat: Dá se tato druhá, jaderná verze, jak jste ji nastínil, ještě zvrátit?

Peter Staněk: Nesmíte zapomenout, že to, o čem mluvíme, je zásadním způsobem provázáno s novými zbraňovými systémy a změnou geopolitické orientace. Nové zbraňové systémy totiž znamenají jednu zásadní věc: Doteď byla politika jaderného odstrašování založena na hrozbě nukleární zimy. Jestliže použijete silné nálože, tak na celé planetě vytvoříte neprůchodnost atmosféry, a do šedesáti dnů zahyne všechno, co je rostlinné, zahynou živočichové, a tak dále. Dnes, díky hypersonickým zbraním, a díky rážím, řekneme, padesát kilotun, můžete provést chirurgicky přesnou eliminaci nepřátelských středisek, letišť, řídicích bodů, a tak dále, nevyvoláte nutnost nukleární zimy. A kromě jiného můžete ještě použít jiné generace zbraní, například grazer (umělé vyvolání gravitačních vln), anebo laserové, družicové zbraně.

Martina: No, tak zaplať pán Bůh.

Peter Staněk: A to znamená, že nemáte radioaktivní spad. A pak máte ještě druhou věc, a to použití zbraňových systémů zvaných Poseidon, které byly původně konstruované jako jaderné ponorky, mini ponorky s umělou inteligencí (označují se i jako autonomní torpéda), které plavou v hloubce tisíc metrů. Jsou nezachytitelné, spočinou na dně, a čekají na signál. Na těchto ponorkách měly být umístěny 100 megatunové nálože. Ale pak si ruští experti spočítali, že 100 megatunová nálož vytvoří cunami vysoké dva kilometry, které oběhne celou planetu, a udeří také na ruské pobřeží, takže dnešní generace Poseidonu má dvě dvou megatunové nálože. A tato ponorka spočívá na dně, a když přijde povel k odpálení, nestartují žádné rakety, a vybuchnou dvě nálože, které vytvoří cunami vysoké 60 metrů, které spláchne všechno až do hloubky 480 až 600 kilometrů u amerického pobřeží. Krásná věc.

Pro USA je největším ekonomickým konkurentem Evropa. Proto jí chtějí prodávat plyn LNG a další zboží, a až ji vyždímají, bude zbytečná.

Martina: Pane profesore, omlouvám se, že se to pokouším tak trochu odlehčit, protože chci, aby posluchači nezapomněli dýchat.

Peter Staněk: Počítáte a slyšíte stále pozitivní verzi příští války.

Martina: Aleluja... Jsem ráda, že mě šetříte. Mluvil jste tady o tom, jak tady v prvním okamžiku jaderného konfliktu zemře 300 milionů Evropanů. Cože tak pořád všem leží v žaludku Evropa?

Peter Staněk: Musíte počítat s tím, že pro Spojené státy není největším ekonomickým konkurentem Čína, ale Evropa. Pokud by byla Evropa silná, mohla by si zvolit vlastní strategii, nemusela by být papagájem amerických zájmů, a mohla by dělat svou vlastní mezinárodní politiku. Vychází to z jednoduché doktríny, jděte 15 let zpátky, a vezměte si studii známého politologa Friedmana, který prohlásil jednu zásadní věc, kterou Američané nikdy nesmí dopustit. Nesmí dopustit, aby došlo ke spojení Evropské unie, Ruska a Číny, protože pak by byly Spojené státy odsunuty na třetí kolej. Takže - v této fázi vyždímáme Evropskou unii dodáváním LNG, a vším ostatním, a až ji vyždímáme, pak je pro nás zbytečná, protože těžiště americké politiky se přenáší do tichooceánského regionu.

A tichooceánský region znamená jednu zásadní věc: Proč si nikdo nechce uvědomit, že vytvoření anglosaského bloku, Velké Británie, Spojených států, Kanady, Austrálie a Nového Zélandu, je představou Anglosasů o ovládnutí světa? A tento systém už máte dávno připravený, je to takzvaná skupina zemí Pěti očí. A asi víte, co je systém Echelon. A družicové informace? A monitorování všech informací? Komise Evropského parlamentu před pěti lety zjistila, že Evropu stálo používání insiderských informačních systémů Echelon 324 miliard euro. Pak byl tento výbor zrušen. Pro jistotu.

Martina: Pane profesore, já si uvědomuji, že třeba náš premiér musí v této hře cítit svou nepatrnost. Ale že třeba nevadí Francouzům, nebo Němcům, že jsou pouze pionem na šachovnici, který má už dopředu stanovený svůj poločas rozpadu?

Peter Staněk: Malá otázka. Když byl v Evropě Trump, tak první zemí, kterou navštívil, bylo Polsko. V Polsku prezentoval strategii Tří moří, kde mělo být Pobaltí, Polsko, Česko, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko, Gruzie. Všichni si mysleli, že to má vzniknout jako nátlakový prostor vůči Rusku. Ale je také druhá varianta, že to vzniklo jako nátlakový prostor vůči nespokojeným Němcům a Francouzům, a jiným. A teď si vezměte, kdo je největší štváč v Evropě? Německo, Pobaltí, Polsko. Proč udělal veletič pan kancléř Scholz? Protože je lehce nehmatatelný. A pak, když se bavíte s německými kolegy, dostanete zajímavou odpověď: „My čekáme na nového sjednotitele.“ A drobná poznámka amerických expertů publikovaných v The National Interest: Jestliže Německo bude vydávat na obranu dvě procenta HDP, a umístí tam 100 miliard euro na vyzbrojení bundeswehru, tak německá armáda bude neporovnatelně větší než jakákoliv evropská armáda – a stačí přemalovat kříže na jiný kříž.

Zůstanou jen ti nejhoupější z hloupých, protože se nebudou na nic ptát, a budou ochotni plnit jakékoliv příkazy

Martina: Pane profesore, vy jste dneska hustý.

Peter Staněk: Ne, nejsem hustý. Já vám cituji pouze dokumenty, které publikovaly některé analytické instituce ve Spojených státech. A stejně vás vyděsil projekt nukleárního holokaustu. Musím vás uklidnit: První plán Dropshot vznikl koncem 50. let. Druhý plán byl modernizován v 80. letech. Třetí plán je teď, a podstatou tohoto plánu je změna válečné strategie tak, že nechcete obsadit území protivníka, ale chcete protivníka vymazat z povrchu planety.

Martina: Pane profesore, kdo tady tedy vlastně ještě má zůstat?

Peter Staněk: Řekl bych, že ti nejhoupější z hloupých, protože se nebudou na nic ptát, a budou ochotni plnit jakékoliv příkazy.

Martina: Pane profesore, když se podívám na to, co jste říkal o Ukrajině a o Rusku, tak jak tedy tento konflikt čtete?

Peter Staněk: Podívejte, někdo osm let dává nabídky na to, aby se všechno vyřešilo mírovou cestou, žádá oboustranné záruky bezpečnosti přesně podle Astanské dohody a Istanbulske dohody, a žádá, aby bezpečnost byla oboustranná. A jiný se rozšiřuje, prohlašuje, že jestliže postaví raketovou základnu u našich dveří, tak to nemůžete chápat jako akt agrese, ale že je to akt bezpečnosti i pro vás, protože ty rakety vás vyhladí, a budete spokojeně mrtví, takže je to vlastně pro vaši bezpečnost. A protože si musíte pamatovat vyjádření pana prezidenta Putina, že v případě, že bude ohrožena celistvost ruského státu, a budou ohroženy vitální vlastnosti ruské společnosti, cítí se oprávněn použít jakýkoliv prostředek na vyřešení bezpečnosti. Tak máte odpověď. Ale bohužel je to realita.

A druhá věc. Pamatujete vietnamskou válku? Vietnamská válka kromě zástupné války mezi Ruskem a Spojenými státy plnila jednu zásadní funkci – střelby, zkušební polygon nových zbraní, kde se odzkoušely, a pak se masově nasadily do armády, a tak dále. Nikdy vás nenapadlo, jestliže znáte ruské zbraňové systémy, proč jsou nyní použity na Ukrajině, nebo proč jsou použity pouze v některých výsečích, například TOS 1-4 Solntsepyok (raketomet), používající termobarické střely, ale nepoužijí zařízení zvané Moskva 1, Voronež 1, a Murmansk 1, a podobně? Jedenkrát ho použili – teď, a vypnuli všechna elektrotechnická zařízení na půlce Ukrajiny. Ale zařízení, které bylo namontováno v Kaliningradě, má dosah 6000 kilometrů, takže to můžete vypnout až k atlantskému

pobřeží. A jestliže to vypnete, pak vám nefunguje nejenom mobil, internet, GPS, ale nefunguje žádné elektrotechnické zařízení. Vzpomeňte si na Defender, a na jednu americkou fregatu, které vypadly všechny zbrojní a jiné systémy. Nejlépe to vyzkoušíte v bojových podmínkách, není-liž pravda?

A kromě jiného neopomeňte, prosím, že ve východní části Ukrajiny žijí milióny Rusů, kteří rozhodnutím ukrajinské vlády ztratili právo nazývat se Rusové, nesmějí používat ruštinu, jako svůj jazyk, měli se stát Ukrajinci, a tak dále. Divíte se těmto Rusům, že se rozhodli povstat proti majdanské vládě? A další, poslední drobná otázka: Jak je rozdělen průmysl na ukrajinském území? Všechno na východ od Kyjeva, Donbas, a tak dále, je průmyslové, a všechno na západ od Kyjeva je pouze zemědělské území, včetně dvanácti tepelných elektráren, které nemají pro koho vyrábět. Proto vznikla idea vodíkové dálnice, čili vyráběli by elektrolýzou vodík, a transportovali by ho potrubím přes Slovensko, Česko do Německa. A Německo, což je známo, má rozvinutý projekt vodíkových lokomotiv, a tak dále.

My jsme na ústavu dělali několik studií na účinnost sankcí, a všechny potvrdily, že sankce neměly vůbec žádnou účinnost, a naopak podpořily stát, který měl být sankcemi zasažen. A dopad na ty, kteří tyto sankce udíleli, byly třikrát větší než na ty, koho měly zničit.

Martina: Kdy jste dělali tuto studii?

Peter Staněk: Tyto studie se dělali před pěti a dvěma lety.

Česká elita posílá do Ruska tanky a transportéry, ale vůbec se nezeptala občanů. A co když budou Češi zataženi do války proti Rusku, protože to ruská strana bude brát jako válečný akt vůči Rusku?

Martina: Protože v tuto chvíli můžeme říct, že sankce mají smysl, pokud donutí zemi, proti které jsou namířeny, změnit chování, což se tedy nestalo, a pokud země, které uvalují sankce, nepoškodí víc než sankcionovanou stranu.

Peter Staněk: Což se stalo. Kancléř Schröder kdysi prohlásil jednu krásnou větu, kterou by měly dnešní evropské elity mít vepsanu do mramoru: „Evropská unie bez ruských surovin a spolupráce nepřežije. Rusko bez Evropské unie přežije úplně pohodlně.“ Všichni mluví o plynu, ropě, ale víte, že nebudete mít na čem převážet zboží, protože většina palet se vyrábí ze dřeva, které pochází z Ruska? Rusko nezakázalo vývoz dřeva, pouze ho omezilo na jeden jediný hraniční přechod, který je ve Střední Asii. Ale neomezilo vývoz dřeva. Druhý paradox: Co vám říkají umělé safíry, bez kterých neuděláte ani iPhone, neuděláte nic? Ale 70 procent umělých safírů produkovala Ruská federace. Další zvláštnost: Na výrobu plochých obrazovek a ostatních věcí potřebujete speciální frakované plyny ze zemního plynu, jako je neon a další. Na Ukrajině existovaly dva podniky, jeden byl v Azovstalu, a druhý v Oděse. Azovstalský je zničen, a Oděsu Rusové vezmou v průběhu několika dní. Kdo bude dodávat tyto plyny? Ale zároveň jsem sám byl svědkem toho, jak Putin otevřel první provoz obrovského podniku na Amuru, který produkuje 20 miliónů tun ročně, a až bude celý podnik v plném chodu, tak bude produkovat 70 miliónů tun těchto vzácných plynů. Připomínám, že ve Spojených státech jsou čtyři podniky, kde je roční produkce 15 miliónů tun.

Martina: Dobře, ale proč by tedy Západ, což je 14 až 15 procent obyvatel světa, uvaloval sankce na Rusko? Proč by podstupoval tuto mission impossible?

Peter Staněk: Protože je to přesně to stejné, co teď vidíte ve Finsku. Všichni z vládních orgánů mluví o tom, že musí urychleně vstoupit do NATO, ale když se ptáte obyvatel, tak všichni říkají, že „musí být referendum, protože my do NATO nechceme“. Ale jak je možné, že to ta elita udělá? Jak je možné, že vaše elita dělá kroky, a vůbec se neptala, jestli budou čeští občané zataženi do války proti

Rusku? Ale vy tam posíláte tanky, obrněné transportéry, opravujete poškozenou techniku a podobně. A co když to ruská strana bude brát jako válečný akt vůči Ruské federaci ze strany České republiky? Ptala se elita občanů České republiky? A poslední otázka. Proč se to děje? Protože dnešní elity vůbec nehájí zájmy Čechů, Slováků, Němců, Francouzů a podobně, ale hájí zájmy – kdybych byl cynický – amerického establishmentu.

Martina: Proč?

Peter Staněk: Protože Amerika potřebuje pomocníka. A proč ještě například nepadlo euro? Protože Amerika potřebuje ve válce proti jüanu a rublu pomocníka, a tím bude euro, které ale bude v podřízené pozici.

Elity dělají pouze to, co jim dovolí národy

Martina: Dobře. Znovu se ptám: Proč by to dělali? Co jim za to slíbili? Euro bude v podřízené pozici. Evropa bude v podřízené pozici a může se ocitnout ekonomicky a sociálně úplně na kolenou. Tak proč by to naše elity dělaly?

Peter Staněk: A proč by to neudělaly, když je vůbec nezajímají potřeby a názory českých občanů? Ale bohužel počítají s tím, že čeští občané jsou natolik hloupí, aby je zvolili. Pamatujte! Jedna zásadní preambule: Všechny elity dělají pouze to, co jim dovolí národy. A jestliže národy skloní hlavu, a říkají: „Co máme dělat? Tak neuděláme nic. Ať si to řídí. Ať si vládnu.“ Takže máte přesně ten stav, na který jste chtěla odpovědět.

Martina: Přeci jenom se mi o těch politicích nechce uvažovat jako o nějakém úplně jiném živočišném bezcitném druhu.

Peter Staněk: Paní Kociánová, berte to prostě tak, že buď to mají od přirození, nebo to mají od zaplacení. A nejhorší je případ, když to mají od obou. A to je dnešní případ.

Martina: Bavíme se o Česku. Jak je na tom Slovensko?

Peter Staněk: Stejně. Jsme bratrské národy a jsme v tomto stejně.

Martina: To znamená, že si o tom, že se uvažuje o odstřihnutí od ruského plynu a ruské ropy, přestože jsme na ruském plynu úplně závislí, myslíte, že to je součást nějakého plánu?

Peter Staněk: Odpověď je jednoduchá: Za prezidenta Obamy začali těžit plyn frakováním. Obama nařídil, aby pro obyvatelstvo, ale i pro podnikatele, klesla cena energetických médií o 40 procent, což znamenalo výrazné oživení americké ekonomiky po krizi 2008 až 2013. A v Evropě? Bude to skvělé. Čechy budou dostávat norský plyn přes Pobaltí, Polsko, Německo do Čech. A budeme dostávat slovenský plyn, a odstřihneme se od ruského plynu. Drobná poznámka: Pokryjeme tím pouze třetinu spotřeby, ale o zbývajících dvou třetinách nemluvíme. A decentně se mlčí o ceně tohoto plynu. Ano, budete používat argument, že přeci Bulhaři dostávají LNG plyn, který je levnější než ruský plyn.

Martina: Možná mají moře. Ne?

Peter Staněk: Ne. Nikdy jste neslyšeli o tom, jak Tesco zlikvidovalo všechny drobné prodejce potravin? Nejdřív přišli s dumpingovými nízkými cenami a vymazali všechny drobné prodejce. A pak zdvihli ceny na dvojnásobek, protože už nebyl nikdo, kdo by jim konkuroval, protože Tesco má za sebou finanční štít. A to se stane i teď. Jestliže budete mít tento plyn, tak jak to podle propočtu vychází? Bude o 40 procent dražší než ruský plyn. Tak, jak budete konkurenceschopní? Budou vaše

výrobky, u kterých budete muset navýšit produkční náklady o 30, 40 procent, protože poroste elektrina, dopravní náklady, plyn, ještě vůbec konkurenceschopné? Bude vaše Mladá Boleslav schopna vyrábět automobily, které někde prodáte? Nebo se Wolfsburg rozhodne, že jste příliš drazí, a zavřou vás?

Spojené státy mají poslední dva roky, 22 a 23, na to, aby zvítězily nad Ruskem a Čínou. Pak budou odsunuty do podřadné pozice.

Martina: Pokud slévárny, a podobně, pojedou na o 40 procent dražší plyn, tak asi moc konkurenceschopní nebudou.

Peter Staněk: A máte odpověď. Pochopte, že dnešní doba již není dobou o ekonomických otázkách, ale je to doba, která směřuje k novému geopolitickému rozdělení planety. To znamená, že k původnímu seskupení BRIC, tedy Brazílie, Rusko, Indie, Čína, se připojila Jižní Afrika, a teď o vstup požádal Írán, Pákistán, Indonésie, Argentina. Tak jak velká bude síla tohoto gigantického bloku? Neodsune celou Evropskou unii a Spojené státy do druhořadé pozice? A co takhle, kdybyste věděla o tom, že toto seskupení vytvořilo Banku pro obnovu a rozvoj se vstupním kapitálem bilión dolarů, z kterého se financují všechny energovody, které se budují po celé Asii? Všechny ty plynovody, které povedou přes Afghánistán do Pákistánu a Indie, umožní využívat obrovské zdroje v Afghánistánu, a všechny tyto obrovské energetické toky povedou do Číny a dalších zemí. To znamená, že vzniká obrovský asijský blok, který odsune všechny nepodstatné části planety do jiné pozice.

Martina: Jak si budou v tomto novém rozložení, které jste nastínil, vést Spojené státy?

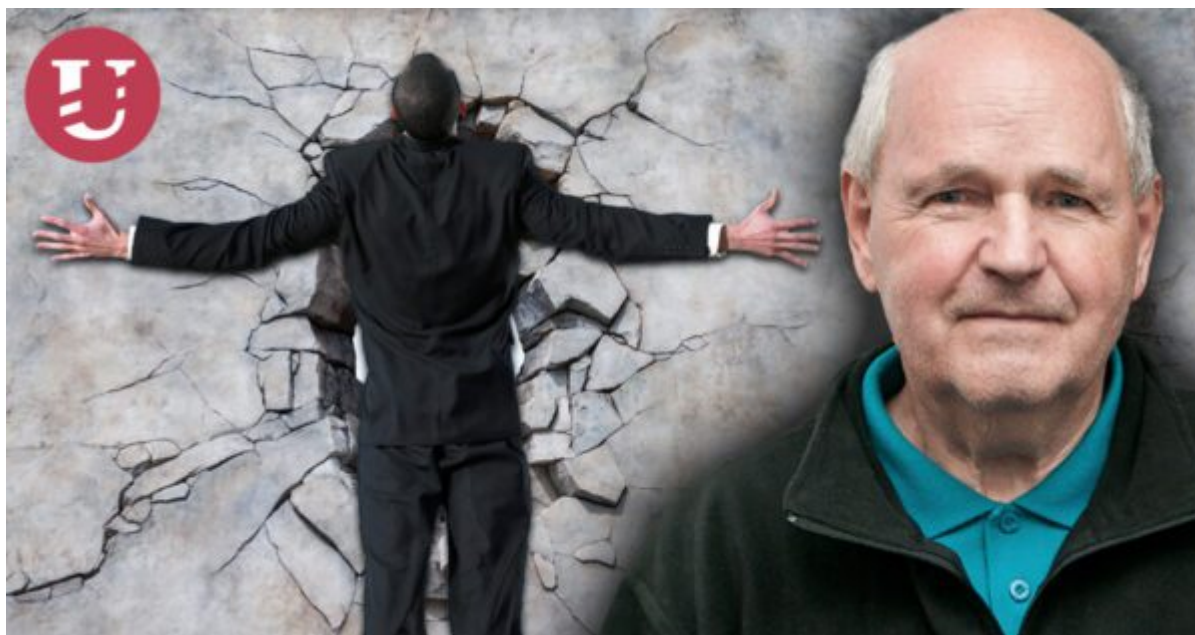
Peter Staněk: Spojené státy se dostávají do situace, kterou bych vám nastínil podle materiálů, které ve Spojených státech produkovaly dvě klíčové organizace, tedy RAND Corporation, a Trilaterální komise, které publikovaly materiál, podle kterého zůstávají poslední dva roky, kdy je možnost se pokusit o vojenské vítězství nad Ruskem a Čínou – a pak budou Spojené státy odsunuty do druhořadé pozice. Jde o roky 22 a 23. Jistě jste viděli program reformy flotil amerického námořnictva, který byl schválen Kongresem, podle kterého v průběhu deseti let klesne funkční schopnost amerických flotil na úroveň 20 procent dnešního stavu. Postavení nových lodí, jako Zumwalt, je největší katastrofa, která postihla americkou flotilu. Jsou neopravitelné, nefunkční, nemůžou plout dál, než 1000 mil od vlastních opravárenských základen, a v případě poruchy musí být odtaženy, protože jsou neopravitelné.

Martina: A to znamená, že čas se krátí. Proč by ale Čína čekala na to, až Spojené státy třeba zaútočí? Čína může Spojené státy zlikvidovat lusknutím, protože vlastní takové množství ...

Peter Staněk: Pochopte, svět je dnes v zajímavé situaci. Dráždíte svými sankcemi a svým stupidním uvažováním největší nukleární mocnost na planetě. Má to smysl? Nebo je tady jedna jediná otázka: Víme, že ke konfliktu dojde, ale pro historii musí být oficiálně tím prvním, kdo stiskne knoflík, druhá strana. Viníkem příštího holokaustu musí být Rusko, ne Spojené státy.

Společnost narazí na žulovou zeď a roztřídí lidi na ty, kteří se nechtějí změnit a na ty, kteří se změnit chtějí, a ti vytvoří základ nové

společnosti

Ani jsme si nevšimli, že nám vypršel čas. Spojené státy, podle jedné studie, mají jen tento a příští rok na to, aby se pokusily o vojenské vítězství nad Ruskem a Čínou, a pak už ztratí převahu. Samozřejmě nemusí se o takové vítězství pokusit, ale přesto to člověku nepřidá na klidu, když se svět ocitl v nejhorší situaci od Karibské krize, a válka s nasazením jaderných zbraní opravdu hrozí. V zásobě je přitom i vize velkých sociálních otřesů, protože především Evropská unie vyniká ve vršení nezodpovědných rozhodnutí, bez ohledu na dlouhodobé důsledky, ať již jde o krizi na Ukrajině, dopady sankcí vůči Rusku, nebo zavádění Green Dealu, rozhodnutí, která roztácejí růst cen, inflaci, zadlužování, a hrozbu kolapsu jednotlivých odvětví, i celých ekonomik. Náš host, profesor Peter Staněk, k tomu v předchozí části rozhovoru poznamenal: „Příčina je prostá. Dnešní elita chce zůstat u moci za jakoukoliv cenu, i za cenu, že většina současné společnosti půjde do kytek.“

Martina: Pane profesore, servítky si už neberete proto, že už není čas?

Peter Staněk: Už není čas. Protože kromě těchto směšných žabomyších věcí, které jsou typické pro lidský druh, probíhá vrchol neporovnatelně děsivějších přírodních změn. A já vám uvedu dvě drobné změny: Víte, že sluneční aktivita extrémně narůstá, vidíte to neustále v protuberancích, které na Slunci probíhají. V letech 2023 a 24 dosáhne sluneční aktivita největší aktivity za celou dobu sledování s tím, že většina protuberancí dosáhne až oběžné dráhy Země, zruší van Allenovy pásy, vymaže jakékoliv elektronická zařízení, komunikaci a cokoliv. Ale co je nejhorší, zrušení van Allenových pásů umožní, aby vysoce energetické částice z vesmíru dopadaly na povrch planety – tedy rakovina, degenerace, deformace DNA, a tak dále. A vy toto víte.

Martina: Proč si vyberu jako hlavní téma CO₂, když vím toto, což je mnohem děsivější?

Peter Staněk: Protože použití Zeleného plánu povede k totální destrukci dnešní společnosti, a podřízení společnosti k jednomu jedinému chybnému cíli. Takže společnost vyplývá prostředky, které měla věnovat na adaptaci, na sledování cíle, který ji nezachrání – kromě elit. Druhá katastrofa, která se valí maximálním tempem – tání ledovců v Grónsku a v Antarktidě povede nejenom k výraznému zvýšení hladiny oceánů, ale také k tomu, že většina civilizace je rozložena na příbřežních zónách, které budou zaplaveny. To bude znamenat obrovský migrační přesuny na celé planetě, a následně válečné konflikty, protože nebude dostatek dvou věcí: potravin a vody.

A víte, že teď hrozí obrovský válečný konflikt na severu Afriky mezi Egyptem a Súdánem na jedné straně, a Etiopií na straně druhé? Protože regulace toku Modrého Nilu znamená ohrožení 100 miliónů Egyptanů. A co takhle přehrada, kterou staví Argentina na Paraná, která může ohrozit zásobování vodou? A co Rio Grande, kde američtí farmáři berou 70 až 80 procent vody, a pro osm miliónů mexických farmářů nezůstává nic? Ti dělali kukuřici pro 16 miliónů Mexičanů, kteří nemají co jíst.

A máte také další paradoxy: Lidský génus se projevil v tom, že zlikvidoval mangrovové pralesy podél pobřeží Afriky. Ale mangrovové pralesy zabezpečovaly, aby bouře nezasahovaly do hloubky vnitrozemí, zasolovaly půdu a vodní zdroje maximálně na 30 kilometrů do vnitrozemí. Teď, protože nejsou mangrovové pralesy, a to se týká také Indonésie, zasahují do hloubky 140 kilometrů, a zasolují vodní zdroje a půdu. A to jsou přesně oblasti, jako například Nigérie, kde máte obrovské množství populace. A co byste řekla na hlavní město Nigérie, které dnes představuje 500kilometrový pás favel bez kanalizace, elektřiny, zdravotní starostlivosti a všeho ostatního? Nebo si opravdu myslíte, že milióny lidí, které tam žijí, zůstanou trvale obyvateli těchto favel?

A toto všechno ještě musíte umocnit jednou zásadní věcí: Všichni se spoléhali na to, včetně geologů, že klíčové geologické a klimatické změny probíhají v řádu tisíciletí. A když vám řeknu, že před 7200 lety amazonský prales neexistoval, a bylo to savanovité území, na kterém civilizace zavlažovaly svá pole? A že před 6000 lety Lamanšský průliv neexistoval, existovalo území zvané Doberland. A že Černé moře vzniklo před 6200 lety, 80 let po prasknutí žulového prahu v Bosporu a Dardanelách, a před tím tam bylo sladkovodní jezero. A že máte studie, kdy se znovu, už bez smíchu, začíná uvažovat nad tím, že před každým glaciálem extrémně vzrostla teplota, ale pak došlo k velmi rychlým změnám? A poslední mezinárodní studie, velice zajímavá, publikovaná před rokem a půl o tom, že když byla zhruba před 20 000 lety poslední doba ledová, tak severní polokoule byla zatížena 1,5 až tříkilometrovým ledovcem, a váha ledovce stlačila zemi devět metrů níž. Všechny výzkumy ukázaly, že ledovce byly za 100 let pryč, a pevnina se zdvihla o devět metrů, a hladina oceánů se zdvihla o 140 metrů. Změnily se mořské proudy, změnila se distribuce energie od rovníku k pólu, a to za 100 let. A pak máte poslední fór: 1999, montrealská oblast se celá pokryla za 24 hodin 20 centimetrů tlustým ledovcem a z pěti energetických sítí čtyři selhaly. Naštěstí pátá ne, jinak byste měli půl miliónů mrtvých za 24 hodin. Takže jak probíhá rychlost změn?

Martina: Skokově.

Peter Staněk: A jestliže skokově, pak víte, že základním není boj proti CO₂, ale příprava adaptačních plánů na krizové situace. Čili, klíčovým faktorem přežití je funkčnost kritické infrastruktury v jednotlivých státech.

Existují dvě Evropské unie. Jedna liberální, zaměřená na genderové otázky a Green Deal, a druhá skutečná, tvořící novou architekturu EU, která umožní přežití.

Martina: Ale místo toho jsme tady v Evropě vyvinuli Green Deal, který slouží na to, kdybychom se příliš dlouho škubali?

Peter Staněk: Ano. A krásné na tom je, že budete mít elektromobily. A teď si představte přílivovou vlnu. Co vám zůstane z elektromobilů? To, co se stalo minulý rok v Německu při záplavách: všechny shořely. Čili, neumíte, nebo nechcete předvídat řetěz souvislostí. A to nebudu mluvit o materiálech, které byly publikovány i v České republice, že žádné alternativní zdroje nenahradí současnou potřebu energie. Dosáhnout rovnováhy mezi alternativními zdroji a spotřebou energie by bylo možné jen v jednom případě, kdybyste takzvaně optimalizovali produkci, která se vyrábí jenom na produkci,

která se skutečně spotřebuje.

A teď si představte genialitu Evropské unie, že od ledna tohoto roku již platí komunitární směrnice, závazná pro všechny členské země Evropské unie, která říká toto: Od ledna 2022 můžete v Evropské unii vyrábět pouze výrobky, které jsou funkční 8 až 10 let, jsou opravitelné, ekologicky recyklovatelné. To znamená, že obrátkový cyklus vašich výrobků nebude dva, tři roky, ale osm až deset let. Je to geniální, protože pokud budete kupovat výrobky jednou za osm až deset let, tak nemáte pocit, že jste zchudli. Skvělé. Máte méně odpadu, potřebujete méně energie. Je to skvělé. Pouze jediná blbá věc: 30 procent produkční kapacity je zbytečných.

Takže pro tyto lidi musíte něco vymyslet, a tak vymyslíte nepodmíněný příjem. Ale abyste měli peníze na nepodmíněný příjem, tak uděláte jednu věc, zavedete ekologické daně a daň z majetku. A jistě víte, že již několik let platí zákon, podle kterého i švýcarské daňové orgány musí poskytnout informaci o vašich úsporách ve Švýcarsku, včetně množství úroků, které jste získali, a o jejich dodanění. I Švýcarsko. Takže, kdybyste náhodou uložila své peníze v Lichtenštejnsku, a doufala, že se vám nepříjde na to, že můžete žít blahovonně z úroků, tak máte smůlu. Vidíte, že ani Evropská unie formálně nemá globální strategii. Ale když si poskládáte vedle sebe klíčové normy, přijaté za poslední tři léta, tak máte obraz o jiné Evropské unii, ne té, kterou vidíte teď, a kterou vám prezentují současní politici.

Martina: Popište mi tedy podrobněji, jak ji vidíte na základě politických...

Peter Staněk: Poprvé, velká část populace bude mít nepodmíněný příjem, kromě kterého můžete mít ještě další příjmy, jestliže seženete další částečné zaměstnání. Pak nebudete obnovovat výrobky každé dva, tři roky, ale pouze jednou za osm až deset let. Tyto výrobky budou ekologické, recyklovatelné a opravitelné. Ale jelikož je někdo musí opravit, vytvoříte prostor pro milióny nových příležitostí v oblasti opravárenství. Abyste vyškolili lidi pro opravárenství, potřebujete změnit strukturu školství. Struktura školství se změní tak, že se vrátí do podoby učňovských zařízení, která měla Česká a Slovenská republika před rokem 89, kdy byly vzorem pro Německo.

Kromě toho budete mít další předpoklad: Jelikož nepotřebujete vlastnit auto, ušetříte další peníze. A jelikož, podle japonské lesní strategie, když vysadíte kolem vašeho paneláku minimálně deset stromů, snížíte riziko civilizačních nemocí o 30 až 40 procent. A budete mít kvalitní potraviny, protože nebudete financovat nepěstování, ale pouze pěstování čistých potravin.

Vracíte se k mikrobiotě v půdě tak, jak byla kdysi. Proto projekt České akademie věd, který chce vrátit mikrobiotu do české půdy tak, jak byla před 100 lety, protože to bude mít další dva důsledky: Máte kvalitní potraviny, a zamezíte vzdušné a půdní erozi, ale kromě jiného to hlavní, že dnes spadne ročně na Českou republiku 60 miliard kubíků vody, a pět miliard váže půda, a všechno ostatní oteče. Když budete mít mikrobiotu ve stavu jako před sto lety, tak budete vázat 20 až 22 miliard kubíků, a nebudete mít problém se suchem. Vidíte, jak je to krásně promyšleno? Ovšem toto se z mainstreamových médií, z informací o Evropském parlamentu nedozvíte, ale pouze střípky, které skládáte, až vám začne vznikat zajímavá mozaika.

A vy si položíte otázku: Kdo tuhle geniální mozaiku vytvořil? A proč se Evropský parlament zabývá jako hlavním programem jednání tím, abychom neměli chlapečky a děvčátka, ale že máme ONO? Nebo tu máme dvě evropské strategie: Jednu liberální, zaměřenou na genderové otázky, a pak tu skutečnou, která je zaměřena na vytvoření nové architektury Evropské unie, která umožní přežití.

Povede fungování EU k zuřivosti většiny obyvatel, kteří svrhnou elity?

A nastane pak čas pro jinou, správnou strategii?

Martina: Existuje taková Evropská unie? Vy jste mi teď popsal plán...

Peter Staněk: Popsal jsem vám něco, co existuje. Netvrdím, kdo to dělá.

Martina: Já znám jenom tu jednu.

Peter Staněk: Tato strategie skutečně existuje.

Martina: Ale k čemu bude dobrá, když už podle toho, co jste mi říkal před chvílí, tady stejně nebudeme?

Peter Staněk: Jednoduchá otázka: Povede použití sankcí k absolutní zuřivosti většiny obyvatel, kteří svrhnou své elity, se kterými se nedá rozumně mluvit, a pak nastane čas pro druhou strategii?

Martina: Takže se naplní slova Thomase Jeffersona: „Když se tyranie stane zákonem, vzpoura se stane povinností?“

Peter Staněk: Přesně. Máte článek 32 slovenské ústavy, podle kterého, když stát sáhne na vaše vitální funkce, jste povinen se proti tomu postavit i ozbrojenou silou.

Martina: Dobře. Teď jste řekl, že existuje plán na obnovu Evropy, plán na její záchranu, plán na existenci, na právo na život. Proč ho neznáme?

Peter Staněk: A proč byste ho měla znát? Jestliže je většina lidí tupohlavá, a stejně by nepochopili to, co jste pronesla. Co vám říká hanzovní Evropa? Hanzovní Evropa znamená, že bychom použili německé zkušenosti ze 12. a 14. století, kdy Německo nebylo jednotným státem, ale soustátím hanzovních měst, která koordinovala některé klíčové otázky, jako je obchodní a válečná politika, a podobně.

Martina: Brémy, a podobně.

Peter Staněk: Ano. A pamatujete na to, že Německo od roku 95 pravidelně vyhodnocuje 463 regionů Evropské unie z hlediska budoucnosti, propojenosti, významu, a tak dále, a že vždy, při všech analýzách až po dnešek, vychází jako klíčový jeden základní triangel: Budapešť, Vídeň, Brno, Bratislava. Proč to udělali? Protože vědí něco, co ostatní nevědí. A proč německá představa o tom, že musíme decentralizovat Evropskou unii, a udělat takzvanou fragmentaci? Tak děláte tichou fragmentaci energosítí, tichou fragmentaci dopravních systémů a tichou fragmentaci produkčních systémů, až jednoho dne, kdy z toho všeho spadne obálka, která to popisuje, najednou uvidíte novou Evropskou unii a zjistíte, že lidé jako Scholz, Macron a podobně, vytvořili paravan, za kterým proběhne něco jiného. Protože ne všichni lidé v Evropě, i lídři, jsou hloupí, a vědí, jestliže chtějí, aby Evropa přežila, a aby, pozor, splnila základní předpoklad, který Evropě umožní vládnout světu, že musí udržet diverzitu kultury a národů. Tedy žádný statisticky průměrný Evropan, Němec, Francouz, Čech, Ital, Španěl, s jejich tisíciletou národní specifickou historií, protože si někdo uvědomil, že zákon diverzity je klíčový zákon přírody. Diverzita znamená různorodost i pevnost v jednom. Jestliže diverzita klesne pod kritickou hranici, nastává globální vymírání, a to se týká všech činností, i civilizačních modelů, národních struktur, národních států, i všeho ostatního.

Společnost musí narazit na žulovou zeď. To začne třídit lidi na ty, kteří

uvažují, chtějí se změnit, a vytvoří základ nové společnosti, a ty, kteří se nechtějí změnit, a ti budu litovat.

Martina: Znamená to, že vize nové Evropy vzniká ve spolupráci s nějakými evropskými lídry? Není to žádný katakombální projekt skupinky anarchistů?

Peter Staněk: Ne, nejsou to žádní anarchisté, ale evropští lídři jsou tohoto projektu zúčastněni. Přesněji, ti hloupí ne. Ale jestliže vám popisují tuto vizi v takových detailech, tak vám jistě dochází, že taková vize asi existuje.

Martina: Za jakých okolností je uskutečnitelná?

Peter Staněk: Nemluvíme o deseti letech, ani o pěti letech.

Martina: Ale to pravděpodobně předpokládá, že se naplní slova básníka Christiana Morgensterna, který řekl: Pro mnohé lidi je jenom jediný lék – katastrofa. To je jediný předpoklad?

Peter Staněk: Ano. Bohužel tato společnost musí narazit ne na betonovou, ta je příliš měkká, ale na žulovou zeď. Tento náraz začne třídit lidi na ty, kteří uvažují, a chtějí se změnit, a ty, kteří se nechtějí změnit, ti budu litovat. Ale ti druzí vytvoří základ jiné společnosti. Nebo si opravdu myslíte, že vlády, jako Spojené státy, klidně financují obrovský projekt na Stanfordu, jenom proto, že profesor Laszlo a jeho tým chtějí vytvořit nějaký vědecký projekt? Nebo japonská vláda? Co byste řekla na takzvanou lesní medicínu, obrovský hit v Japonsku? Lesní medicína znamená, že sledujete vztah přírody a lidského zdraví, tedy, že když se dvě hodiny procházíte v lese, váš imunitní systém zvýší výkonnost o 30 až 40 procent.

Martina: Moje babička to asi neuměla takhle popsat, ale věděla to, a dělala to.

Peter Staněk: Zajímavé na tom je to, že 40 procent představuje produkce různých aromatických látek produkovaných rostlinami. Ale 60 procent nevysvětlíte, je to něco jako kvantová informace, kterou váš organismus vezme, a zvýší výkon imunitního systému. A drobná otázka: Když se vždycky diskutovalo o tom, co lidé budou dělat, vždyť budou mít nepodmíněný příjem? Malá otázka: Znáte, jak funguje vaše tělo, jak funguje trávicí trakt, imunitní systém? Co je škodlivé a co pozitivní? Proč máte spát osm hodin denně? Umíte to? Víte to? Víte, co je Zlatá triáda? Víte, co je neuroplastická mapa? Nemusíte být doktor, ale měli byste znát své tělo jako nejdokonalejší a nejsložitější výtvar Univerza. Takže studujte. Přemýšlejte. Hledejte. Tělo vám odpoví na všechny vaše otázky.

Druhá věc: Musíme nalézt druhou rovnováhu mezi přírodou a společností. Ne drancování, kořistnický princip. My jsme součástí přírody na planetě, ne její vládci, ani nic podobného. A jestliže naleznete součást přírodního prostředí, a vy sami jste jeho součástí, tak najednou pochopíte to, nad čím hloubali Italové, když před osmi lety udělali analýzu starořímských cest na evropském kontinentu i s ekonomickými centry. A najednou zjistili, že se z 99 procent kryjí s dnešními hlavními komunikačními cestami. Jak je to možné? Co ti staří Římané věděli, a kurňa, my ne? A jste u další otázky: Umíte číst přírodu, číst informace z přírody? Nejenom to, že kvítek je voňavý a pěkný, ale proč tady je? Proč tady je i nepříjemný hmyz, jako mouchy, komáři a podobně? Není to také součást diverzity? A jestliže pochopíte význam diverzity, najednou čtete ve světě kolem vás jako v otevřené knize.

A vy musíte vědět, že základní zákon přírody je dynamická rovnováha. A dynamická rovnováha znamená rovnováhu všech systémů, i když se porušuje. A porušování probíhá kvalitativními skoky, a aby byly kvalitativní skoky únosné, musíte mít princip diverzity. A najednou jste u toho, že dnes sice máte moře informací, ale vy jste se v něm utopila, protože neznáte tvorbu architektury

souvislostí, propojování. A pak najednou dospějete k závěrům poznání, že nejsilnější silou na světě je informace a vědomí. Ale aby vědomí bylo schopno pracovat s informacemi, musíte na něm pracovat, a k tomu potřebujete čas a podmínky. Takže to může udělat ten, kdo bude mít otevřenou mysl a srdce. Ale ten, pro koho je důležitá večere někde na Malé Straně s honosnými hosty, se selfičkem s celebritami, tak asi půjde velice rychle pod kytky.

Věda se stala slouhou elit, a není pro ni už důležitý posun poznání, ale citace v karentovaných časopisech, granty a prémie

Martina: A pane profesore, to, co jste popsal, klade velký důraz na to, aby celá společnost byla na úplně jiné duchovní úrovni, případně jednotlivci v ní, a pak celá společnost. Ale kdybyste to popsal, řekněme, na nějakém vědeckém plénu, tak vám určitě někteří odborníci, stoupenci Klubu Sisyfos, řeknou, že na toto, co říkáte, je potřeba dvojité zaslepená studie, a že žádnou nemáte, a proto se není o čem bavit. Znamená to, že toto všechno, co jste předeslal, je na dosah, ale vyžaduje to osobní zodpovědnost, a růst každého jednoho člověka?

Peter Staněk: Samozřejmě. A když se bavíte o věcech v Klubu Sisyfos. Proč pro vědu již není důležitý posun poznání, ale karenty a citace. Uděláte absolutní kravinu, ale bude publikována v karentovaném časopise, tak je to fantastické, jste oceňován, dostanete granty, prémie a podobně. A když napíšete zásadní, přelomovou práci, která integruje pohled na svět, tak řeknou: „Prosím vás, a kdo vás citoval?“ Ale jak mě mohli citovat, vždyť je to nová myšlenka? Jak by mohl Einstein vytvořit teorie relativity, když byl první, a nikdo ho citovat nemohl? A tato debilita vědeckých kruhů se ukazuje v jednom zajímavém světle. Znamená to, že postupně vytvořím situaci, ve které se věda sama zprofanuje, protože se objeví úvahy o tom, jakým způsobem, díky novým technologiím kontrolují vaše myšlení, a pak se zjistí, že věda je slouhou elit, o kterých jste mluvila na začátku. A pak se všichni od vědy odvrátí, protože je zklamala. Pak zhovadíte náboženství, a potom elity, a máte prostor na to, abyste vytvořili novou celosvětovou vládu pod novou legendou. Jednoduchý scénář: To je konspirace. To je blbost.

A poslední poznámka: Klub Sisyfos může vykládat, co chce. Na planetě máte oblasti, u kterých neplatí fyzikální zákony, a nevysvětlí je žádná fyzikální teorie. Jsou to věci, které nyní nedokážete vysvětlit. To znamená, že naše poznatky nejsou chybné, ale jsou pouze malou drobnou částí nesmírně složitého světa, který funguje neporovnatelně složitěji, než si myslíme. A pak se všechny tyto věci najednou ukážou jako základ nové společnosti, protože rozvoj vašeho poznání je klíčem. A najdete mi jiný smysl života, než posun poznání. Zkuste najít odpověď. Každý posluchač. Jaký smysl života si definujete? Maloměšťácký, hloupý a přízemní? Nebo vznešený, posun poznání, posun pochopení světa, a mé role v něm?

Nový svět musí být odpovědný bez destrukce přírody a podrážení souseda, protože víte, že je to stejný člověk, jako vy, a vrátí se vám to. Tedy spolupráce, komunikace, empatie.

Martina: Jak byste definoval svět, který by takto vznikl? Svět, který by tvořili vědomí lidé, kteří by stavěli na poznatcích a účtě k přírodě, diverzitě, provázanosti, epigenetice, a tak dále? Jak byste pojmenoval svět, kdybychom si připustili, že by třeba vznikl?

Peter Staněk: Odpovědný svět. Protože nebudete mít dvacet potomků, a ať se o ně Alláh postará, ale máte dva potomky. Nikdy neuděláte destrukci přírody, protože víte, že se vám to vrátí. Nikdy nepodrazíte souseda, protože víte, že je stejný člověk, jako vy, a vrátí se vám to. Snažíte se dělat to, co dělají rostliny. Viděla jste je tady na zahradě – spolupráce, komunikace, empatie. Rostliny to využívají, mají to jako bezpečnostní protokol svého vědomí. A o tom, že rostliny mají vědomí, dneska

už nepochybuji žádní vědci. Ale máte desítky studií, které prokazují, že stromy cítí, chápou, rozdělují živiny, jsou dokonce sociální. To znamená, že když má strom méně živin, tak mu sousedé pomůžou. A my, jako vyspělé bytosti, toho nejsme schopni? Homo sapiens, nebo Homo debilius?

Martina: Teď, konkrétně v tuto chvíli, řekněte mi, kolik lidí je připraveno na budování této společnosti, tohoto světa?

Peter Staněk: Vypadá to tak, podle všech průzkumů, že zhruba 10-15 procent. Ale taky můžete uvést zkušenosti Američanů, podle kterých 20-25 procent zapálených lidí může dokázat změnit společnost. Takže teď jsme v závodu o čas. Buď vyhraji hloupí lidé, kteří nás zavečnou do jaderného konfliktu, nebo prozřeme, počet chápajících lidí dosáhne více jak 25 procent, a společnost, o které mluvíme, se stane ze snu realitou. A položím drobnou otázku: Nechtěl by každý z vašich posluchačů žít v takové společnosti?

Martina: Mnozí se teď možná smutně usmějí, a řeknou: „Snílek.“

Peter Staněk: Dobře, ale každý sen se může uskutečnit. Ale pak je tady jedna základní věc: Neuskuteční se bez toho, aby každý z nás přiložil ruku k dílu. Neudělají to za nás jiní, a my se pak pouze připojíme. A to je opět otázka odpovědnosti. Jestliže cítím odpovědnost za sebe a za své děti, a chci, aby mé děti žily v takovéto společnosti, minimálně ve společnosti, která k tomu směřuje, pak se musím angažovat, a přiložit ruku k dílu.

Současná krize vzbudí v lidech velkou zuřivost. Ale elity použijí k udržení u moci silové složky

Apokalypsu jsme si zvykli vnímat spíše jako námět akčního filmu, nebo jako vizi nějaké vzdálené budoucnosti, které lze ale zabránit, třeba tříděním odpadu. A většinou varování nebereme vážně, protože se zatím většinou moc nenaplnila. Nyní se však některé hrozby zdají velmi bezprostřední. Co když Rusko vypne plyn, nebo i ropu, protože díky zvýšeným cenám si naccpalo finanční polštář, a evropské země se přece chtějí zbavit závislosti na ruských surovinách, takže s nimi jako s odběrateli

nemůže počítat? Zhrouť se evropské společnosti žijící v nadbytku, a s propracovanou infrastrukturou služeb? Náš host Peter Staněk v předchozí části rozhovoru uvedl, že bohužel podle něj musí současná společnost narazit na žulovou zeď, aby se mohla změnit. A o tom, jak tato změna bude vypadat, a co ji může provázet, si povíme teď.

Martina: Pane profesore, teď začnu ještě z jiného, hořčejšího soudku. Řekl jste: Nebude co jíst.

Peter Staněk: No, tak máte červíky, brouky. Můžete si udělat smaženku, řekněme, z nějakých mandelínek, nebo podobně. Konec konců bílkovinná struktura by nám v celku vyhovovala. Nebo si můžeme položit drobnou otázku: Jak je možné, že Evropská unie zlikviduje 118 miliónů tun potravin, a nerozdělí je chudákům, kteří nemají co do úst? Protože to můžete vyvézt, ale pouze za situace, kdy se cena musí rovnat výrobním nákladům. A který blbec by tratil, a ještě by zaplatil dopravní náklady do Afriky? Tak to raději zlikviduje. To je všechno. A domácnosti z toho tvoří pouze 35 až 38 procent. Všechno ostatní je jiný systém likvidace.

Martina: Myslíte, že v případě, že uskutečníme věci, o kterých jsme se bavili, ať už Green Deal, nebo pokračující konflikty, hrozí hlad třeba i v Evropě?

Peter Staněk: Nenazval bych to „hlad“, ale veliká, problematická dostupnost potravin z hlediska ceny. Chleba mít budete, ale když bude stát 100 českých korun, tak budete muset velice uvažovat. A když budete mít vysoké výdaje na elektřinu, na topení, a na všechno, tak budete v situaci, kterou oficiálně publikovala anglická vláda, tedy, že vzhledem na extrémní nárůst cen energií se přibližně 30 procent anglických domácností dostane do zásadního dilematu: Buď koupí potraviny, a nebudou topit, nebo budou topit, a nekoupí potraviny. To je oficiální materiál.

Martina: Potřebuji od vás získat posloupnost dějů. Co se teď vlastně bude dít? Řekl jste, že lidé jsou nepoučitelní a že řešením velkých krizí byl vždy válka, protože v ní všechno zničíte, a pak jsou lidé vděční, že přežili, a mají hrníček s puntíky. Bavili jsme se tady...

Peter Staněk: Máme dva.

Je obtížné říct, kdy bude globální válka. Ale vzhledem k nárůstu varovných signálů, od hladu po vyjádření lídrů na Davoském fóru, je to otázka několika let. Ne-li dřív.

Martina: Ano viděla jsem ho, a jsem ráda, že máte svůj hrníček s puntíky. Ale řekněte mi, jak bude vypadat posloupnost dějů, které přijdou? Za humny se válčí, lidé se chovají, jak se chovají, elity se chovají, jak se chovají. Vysvětloval jste geopolitické hry, které se rozehrávají po celém světě. Jak odhadujete, že bude vypadat posloupnost dějů?

Peter Staněk: Odpovím vám známým rčením: Kdy bude dobře? Jak komu? Kdy? Kde? Čili, nepředstavujme si to tak, že od 1. listopadu začne globální válka, do které spadne celý svět, a tak dále... Ne. Bude to postupná fragmentace otřesů, revolucí, nepokojů, a tak dále. To, co teď vidíte například na Srí Lance, se začne opakovat v dalších zemích, ale nebude to jeden jediný okamžik, kdy se všechno spustí – bude to proud. A v tomto proudu budou různé proudnice, které ukazují válečný konflikt, sociální nepokoje, geopolitické přerozdělení, novou strukturu zemí, a tak dále. A rychlost jednotlivých proudnic je rozdílná. Dneska je velmi obtížné namodelovat, kdy bude, a jak bude vpadat globální válka, ale v každém případě, vzhledem na nárůst varovných signálů, od hladu až po vyjádření lídrů na Davoském fóru, můžeme konstatovat, že je to otázka několika let. Ne-li dřív.

Martina: Myslíte, že se mezi Ruskem a Západem spouští nová železná opona, nebo to takto triviální vůbec není?

Peter Staněk: Už se spustila, a kvůli idiotismu Evropské unie, která realizuje americké zájmy, běží v plné parádě.

Martina: Říká se, že na Ukrajině probíhá válka civilizačních modelů.

Peter Staněk: Ano, civilizačních modelů. Ať mi někdo vysvětlí rozdíl mezi dobrým a zlým fašistou. Čili, Bandera byl dobrý fašista, a Hitler byl zlý fašista. Opravdu?

Rusům nevymluvíte, že zachránili svět před Mongoly, Napoleonem, Hitlerem, i před nynějším americkým pojetím světa

Martina: Nedávno byl u nás politolog Alexander Tomský, a ten zmínil, že Západ nikdy Rusku nerozuměl a že Rusko nemůže rozumět Západu, protože jde o dvě odlišné civilizace, které se dlouhodobě vyvíjejí na základě odlišných principů.

Peter Staněk: Ano, to je pravda. Proto například dochází k paradoxnímu jevu, že pravoslavná církev ve spolupráci s rozumným islámem spolupracuje v rámci Ruské federace, a vytvářejí duchovní obraz a podporu ruské společnosti. A kromě toho neopomeňte, že v ruské společnosti vždy platily dvě priority: Jelikož byla vždy ohrožována zvenčí, tak armáda byla vždy pýchou národa. A druhá základní věc: Rusům nevymluvíte, že zachránili svět před Mongoly, před Napoleonem, Hitlerem, i před nynějším americkým pojetím světa. To je v tom národě stejně tak, jako v čínském národu máte tisíce let konfuciánské principy, podle kterých tato společnost funguje a podle kterých platí kolektivní odpovědnost, a to, co je tak krásně ztělesněno ve známém novém čínském filmu Mulan – vzpomeňte si: Odpovědnost k rodině, k vesnici, k provincii, k císaři. A císaře nahradte prezidentem. A máte to stejné. A to je to, co v této společnosti funguje, a tvoří její přežívající možnosti, podobně jako Rusko přežilo vždy všechny tyto vpády, útoky a koloniální věci.

Takže si položte otázku: Mají podobný duchovní základ i země Evropské unie? Pro nás je vzorem třicetiletá válka, která neskončila Vestfálským mírem proto, že se dohodli králové a knížata, ale proto, že měšťané a sedláci už měli plné zuby rabování jedné i druhé strany, a vytvořili oddíly, které rušily protestantské i katolické oddíly. A pak i mocní pochopili, že to už musí skončit. Toto chceme v Evropské unii? Nebo jsme rozumní, a od třicetileté války jsme se posunuli? Nebo jsme stejní idioti, jako dav, který řval ve starořímském cirku: Ať vyhrají modří! A pak se na ulicích zabíjeli, protože vyhráli zelení. A nic se nezměnilo, 2000 let přešlo, a nic se nezměnilo. I to je jedna z možností. Ale to je podle mě otázka toho, kolik lidí je ochotno přemýšlet, a kolik se připojí k davu. To je klíčová otázka.

Martina: Komunisté pořád mluvili o zlých imperialistech, ale teď poměrně prudce narůstá počet lidí, kteří mluví o politicích jako o válečných štváčích. Přemýšlím, jestli už jste mi vysvětlil to, když jste hovořil o dvou letech, které má – podle nějaké studie, kterou jste citoval – Amerika, respektive americká armáda, na to, aby ještě dokázala bojovat. Odpověděl jste mi na to?

Peter Staněk: Ano, odpověděl. Náměstkyně ministra obrany Spojených států prohlásila, že Spojené státy potřebují na to, aby mohly obnovit zásoby raket a jiných zbraní, dva až čtyři roky, protože nemají komponenty. To je pravda. Ale zapomněla říct, že tyto komponenty dodává Čínská lidová republika. Evropští lídři začínají najednou přiznávat, že kdyby teď vypukla válka, a Rusko nastoupilo vůči Evropě, tak Evropa nemá čím bojovat – nemá zbraně, a ty co měla, dala na Ukrajinu. Lidé jako Kadyrov poslali za zbraně pro Ukrajinu Bidenovi děkovné telegramy, protože z nich ukořistili obrovské zásoby, a sklady zbraní, které na Ukrajinu poslala Evropa a Spojené státy. A pak máte kuriozitu, že Německo by jí dodalo samohybné houfnice PzH 2000, jenomže nevyrábí střelivo, které vyrábí Švýcaři, a ti prohlásili, že toto střelivo nedodají. To je další drobný problém.

Myslíte, že v situaci, ve které se vláda nestará o své občany, a klidně připustí, aby šlo třicet procent domácností do bída, budou všichni skandovat: Sláva Ukrajině?

Martina: Pane profesore, pod naším rozhovorem se určitě objeví argumenty typu: Můžete říkat cokoli, ale na cizí území se prostě s tanky neleze.

Peter Staněk: To říkat můžete. Ale hlavně to pak řekněte například islamistům, až k vám vpadnou se zbraněmi, a budete tvrdit, že pouze budete bránit vlastní území, ale nezastavíte problém. Ostatně, drobná poznámka: Rusko zvolilo jinou strategii. Poslední čtyři léta je to strategie izraelská. Proč izraelská? Protože pokud Izrael zjistí, že Hamás připravuje startovací území pro své rakety na území Izraele, tak Izrael nečeká, pošle letadla, která tuto základnu zničí, a problém je vyřešen předtím, než vznikl. Je to na cizím území? Nebo to není na cizím území?

A drobná poznámka o tom, že na cizí území nikdo nepošle tanky. Kolik základen mají Spojené státy tisíce kilometrů od svého území? A kolik základen má Rusko na hranicích se Spojenými státy? Tak o čem se tu bavíme? Jeden může rozmísťovat základny 6 000 kilometrů od svého území, protože je to mírotvůrce. A druhý nemá právo bránit vlastní bezpečnost pár desítek kilometrů od svých hranic? Nebo jsou dva metry? Nebo kilometry? Podívejte se na film Volyň. Skutečně se na něj podívejte. A co dělaly Šuchevyčovy jednotky s Poláky? Jak je bestialně vraždily? To je ta Ukrajina, kterou máme oslavovat?

Martina: Ale polská animozita vůči Rusku je dána už historicky.

Peter Staněk: Ano, je dána historicky, protože na dělení Polska se bohužel Rusové podíleli vždycky. A zapomínají na to, že jestliže bude čtvrté dělení, tak jak pravil Brzezinski: Po čtvrtém dělení už žádné další dělení Polska nebude, protože Polsko už nebude. Ale i tak je toto řešení možné.

Martina: Proč myslíte, že jsme my zaujali takovýto jednoznačný postoj? Myslíte, že to je zkušenost z roku 68, a z toho, co následovalo i předcházelo?

Peter Staněk: Podívejte se na ty, kteří podporují Ukrajince. V první vlně, kdy jsme byli emocionálně zasaženi, jsme podporovali matky s dětmi a podobně. A podívejte se, kdo podporuje Ukrajince dnes. A mezi tím nastalo prozření. Nebo na skutečnost, kterou už mají české úřady potvrzenou, že Ukrajinci přijdou, vezmou si sociální dávky, a vrátí se na Ukrajinu. Opravdu si myslíte, že v situaci, ve které se vaše vlastní vláda nestará o své vlastní občany, a klidně připustí, aby šlo 30 procent domácností do bída, budou všichni rvát: Sláva Ukrajině?

Jak dlouho lidem vydrží altruismus, jestliže někomu pomáháte, protože jste lidský, a druhý začne vykřikovat, že potřebuje ještě a že mu to musíte dát, protože je uprchlík?

Martina: Takže si myslíte, že tato politika, kterou naši politici razí, se najednou otočí nejenom proti nim, ale bohužel také proti Ukrajincům?

Peter Staněk: Už se otočila. Jak dlouho to trvalo, aby se změnila nálada vítací na náladu odmítací? Můžeme si říci otevřeně, že ani pět týdnů. Ale k tomu přispěli Ukrajinci svým arogantním vystupováním, svými krádežemi, svým požadovačným přístupem, a vším ostatním. Takže jestliže někomu dobrovolně pomáháte, protože jste člověk, a jste lidský člověk, a druhý začne vykřikovat, že potřebuje ještě to a tohle to, a vy mu to musíte dát, protože on je uprchlík, tak jak dlouho vám tento váš altruismus vydrží?

Martina: Hm...

Peter Staněk: Jednoduché.

Martina: Poměrně tvrdé odsudky Ruska můžeme v našich médiích číst, poslouchat, každý den. Řekněte mi, proč Rusko neodsuzuje třeba Indie, africké země, potažmo Čína?

Peter Staněk: Protože nemáte novináře, máte prostitutky, kteří jsou ochotni za jidášský groš napsat cokoli. A jelikož zjistili, co žádá mainstream, tak to dělají. A to není jenom v Čechách, ale i na Slovensku, v Polsku, v Německu, i jinde. Ovšem u našich dvou bratrských zemích je to značně vyhocené. Čili každý, kdo si dovolí říct, že Bandera byl fašista, je ruský troll, ruský nacionalista, a nevím, co všechno. Tak já vám říkám otevřeně: Běžte do pekla, vy ukrajinští oslavovači, protože až Ukrajinci rozvinou v České republice ukrajinskou mafii, tak se pak vrátí do 90. let, přesně, jak vám to předvídají policajti. A pak se vám bude opět střílet na ulicích právě těmi zbraněmi, které jste poslali na Ukrajinu. A pak si nestěžujte. Sami jste si o to koledovali.

Nic nespojí lidi, kteří byli tvrdě proti sobě, tak jako vnější nepřítel. A to se stalo.

Martina: Machiavelli ve svém díle Il Principe velmi zdůrazňoval klasické: „Rozděl a panuj.“

Peter Staněk: To je starořímské.

Martina: Když chcete ovládnout společnost, tak ji nejprve musíte rozdělit na malé skupinky. Jakou roli v tom hraje Ukrajina? Protože se naše společnost, aspoň viděno zvenčí, zdá být jednotná.

Peter Staněk: Není jednotná. Kdyby byla jednotná, tak byste tady nasedli, a všichni by společně řvali jediný mainstreamový názor. Není jednotná. Vůbec. To je ten vtip, že není jednotná, ale vy jste potřebovali společnost sjednotit, a jak je známo, nejlepším způsobem sjednocení je vnější nepřítel. Nic nespojí lidi, kteří byli tvrdě proti sobě, jako vnější nepřítel, což se stalo, a najednou jste zapomněli na všechny rozmišky mezi ODS, ANO. Všechny rozmišky jsou pryč, a všichni unisono společně řvou: Ukrajina, Ukrajina. Ukrajina.

Martina: Takže spojení?

Peter Staněk: Přesně. Samozřejmě našli se tu pak lidé, kteří si to uvědomili, a podle tohoto plánu se nechovají, a nejedou v tom. Okamura v něm nejede. U nás je to například SMER, a podobně. Ale mainstream, který je v parlamentě, a jedno, jestli český či slovenský, na toto přesně nasedl, a proto elita, jak se říká, musí držet basu. A proto musí přijímat opatření, která jdou proti vlastním národům.

Dnešní vzdělání není zárukou toho, že jste myslící bytost. Máte pouze glejt o dosažení jistého stupně vzdělání.

Martina: Říkáte, že společnost, ani u nás, ani na Slovensku, není v těchto názorech, a nejenom v nich, jednotná. Může to vést až k nějakým občanským nepokojům, rozmiškám?

Peter Staněk: Ne, že může. To podmiňující můžete odstranit. Povede! A to velice dramaticky, protože sociální destrukce, v kombinaci s tímto stavem společnosti, vzbudí v lidech nesmírnou zuřivost. To vidíte už teď. A do toho přijde zásah elit, které se chtějí udržet u moci za každou cenu, a to silovými složkami, což jenom přileje olej do ohně. A pak se bude dít přesně to, co teď vidíte na Srí Lance. To je obraz budoucnosti.

Martina: Pochopil jste, jak je možné, že u nás i u vás tolik lidí úplně ovčansky přijalo veškerá omezení, která se týkají covidu? A že přijali rétoriku o rozdělení se na privilegované očkované, a neočkované, a naprosto se přestali ptát na původ tohoto viru? Jestli je, nebo není umělý, a jak to, že když se spojí vědci celého světa, tak nejsou schopni tuto vědeckou otázku zodpovědět. Jak si vysvětlujete, že jsme na to tak snadno nasedli?

Peter Staněk: Malá otázka: Kdybyste měla společnost strukturovat podle toho, kdo přemýšlí, nebo nepřemýšlí, udělala byste to jiným způsobem? Společnost se přesně ukázala, půlka věřila všem bludům o covidu, a radostně, mávající fábory, se šla vakcinovat. A druhá půlka to odmítla.

Martina: Kdybychom si řekli, že tento zážitek rozdělil lidi na myslící a nemyslící, jak jste to řekl, tak by se stejně tak hodilo říct, že myslící jsou vzdělaní. Ale ono to tak nebylo. Řekněte mi, pochopil jste, podle jakého klíče se i velmi vzdělaní lidé, profesori, lidé...

Peter Staněk: Dnešní vzdělání není zárukou toho, že jste myslící bytost. Máte pouze glejt o dosažení jistého stupně vzdělání. Ale opravňuje vás ten glejt k tomu, abyste byl schopen kriticky analyzovat všechny souvislosti a vazby jevů, které jsou kolem vás?

Podřízení lidí očkování proti covidu je překvapivé. Ale společnost je hloupá, a lidé klidně podepíší informovaný souhlas, a ani si to nepřečtou. Chcete vidět větší důkaz debility?

Martina: Přesto, překvapila vás míra nemyšlení u některých lidí?

Peter Staněk: Ne. Věděl jsem, že společnost je v podstatě hloupá. Spíše mě překvapila schopnost se absolutně, bez jakéhokoliv přemýšlení, podřítit. Klidně podepíšete informovaný souhlas, a ani ho nepřečtete. Po Boha, chcete vědět větší důkaz debility těchto lidí? Přitom jim to nic nezaručuje, jenom budou ve stádu. Je dobře být ve stádu.

Martina: Je to pohodlné.

Peter Staněk: Ano. Nemusíte vůbec myslet. Jste schován ve stádu, a každému, který vykoukne, zatlučeme hlavičku hřebíkem. Pro jistotu.

Martina: Objevil jste v celém tomto širém světě stát, který se k řešení covidové epidemie většinově postavil jako myslící země?

Peter Staněk: V podstatě ne. Každá země byla svým způsobem nakonec vakcinací rozdělena, protože fungoval klasický lidský strach: „Dostanu vakcínu a přežiju. Nedostanu vakcínu, můžu zemřít.“ Jenomže teď si všimněte toho množství studií, kde dokazují vedlejší následky vakcinace. A co vám říká teleskopování vývoje nových vakcín?

Martina: Nic.

Peter Staněk: Normální vývoj vakcín má jednotlivé fáze, které jsou v podstatě čtyři. Od první klinické studie, až po plošné uplatnění, kdy musíte absolvovat určitý počet testů, než se potvrdí užitečnost vakcíny. U covidu vymysleli teleskopování, což znamená, že všechny čtyři fáze běží souběžně.

Martina: U nás na Ostravsku tomu říkáme: „Bo není čas.“

Peter Staněk: Ano – bo není čas. A výsledkem byl stav, že když jste splnili počet nutných testů,

seřadili jste všechny fáze vedle sebe, tak jste vyvinuli vakcínu, o které jste nevěděli, jaké jsou její dlouhodobé účinky. Ale protože šlo o miliardy, tak se to vyrábělo. Skutečně. Podívejte se, jakým způsobem se vyvíjely vakcíny v minulosti, a jak teď, v covidu.

Většina lidí se nechce prohrabovat v obrovském množství informací. Chtějí jednoduchou odpověď, jednoduché řešení. A politik jim to dá.

Martina: Pane profesore, teď možná zase skočím k jinému tématu, ale myslím, že jen zdánlivě. Když se bavíte o lidech, kteří myslí a nemyslí, o lidech, kteří mají, nebo nemají kritické myšlení. Ale během vašeho rozhovoru jste řekl: Politici věděli, že je lidé zvolí, protože nemyslí. Řekněte mi, čím to je, že epidemie nemyšlení dostává na vrchol lidí, kteří přemýšlejí tak, jak o tom tady celou dobu mluvíme?

Peter Staněk: Odpověď je ve studiích profesora Spitzera. Dnešní doba digitálního světa poskytuje obrovské množství informací, a lidem se nechce těmito informacemi prohrabávat, chcete jednoduchou odpověď, jednoduché řešení. A politik jim dá jednoduchou odpověď, a jednoduché řešení, tak proč byste přemýšleli nad tím, jestli mluví, nebo nemluví pravdu, jestli slibuje to, co nemůže splnit, nebo ne. A vypadá to líbivě.

A na to máte obrovskou důležitost marketingové strategie. Klasická ukázka je naše paní prezidentka, nikdo ji neznal, a pak je zvolena 56 procenty hlasů. A tento marketing je propracován do absolutních detailů. A neopomeňte jednu základní věc. Váš organismus denně získá miliardu informací, vnitřní a vnější vědomí. Nespíte jenom proto, abyste očistila toxiny, ale proto, abyste očistila informační cesty, a očištění informačních cest znamená, že musíte vytrždit informace, které jste dostala. Co uložíme? Co resetuji? Co vymažu? A tak dál. A toto neslouží logicky, ale emočně logický kód, který je odrazem – a teď se prosím podržte – morálních, etických a mravních principů sociální skupiny, které jste členem. Domyslete, co jsem řekl. Takže, jestli je ve společnosti základem neodpovědnost, hrabivost, ovládání, konzum a podobně...

Martina: Tak jsem po každé blíže tomuto ...

Peter Staněk: Ne. Část populace myslí jiným způsobem. Je to zhruba 10 až 15 procent, která myslí jiným způsobem, na které toto blbnutí nemá vliv. A pak je tady druhá věc, hlavně u mladých: Kdo by četl, prosím vás, Vojnu a mír? Tisíc stran? Neblbněte! Stačí dvacetistranná svodka. Víme, že tam byl nějaký Bolkonský a minul se tam Kutuzov, pak tam byl nějaký masakr u Borodina, a na konec se dotýčná vdala za přeživšího kněze. Bum. Tak na co byste četl tisícistrannou Vojnu a mír? Čili tato jednoduchost svodky je první problém.

A druhý problém. Dneska máte stadióny plné diváků, kteří sledují, jak družstva hrají video hry. Prosím vás. Jste úplně vadný? To už vám spadla pavlač na hlavu? Ale ne. Je to největší hit současnosti. A pak se podívejte na celou kulturu, a všechno ostatní. Nechce se vám zvracet? Až na výjimky. Takže toto je součást proudnic, které se slévají do globální obálky zvané „hloupnutí populace“. A ještě potřebujete jednu věc. Kterou?

Martina: Všeobecné hlasovací právo?

Peter Staněk: Ne. Vůbec ne. Potřebujete vymazat staré lidi, protože ti mají historickou paměť, a mladí, ti jsou hloupí, takže ti historickou paměť nebudou mít, a nebudou schopni dnešní stav hodnotit kriticky. Až na výjimky. Nepřipadá vám to velice podobné dnešnímu světu? A je to konspirace? Ne. Je to skutečné. Podívejte se na studie významných neurologů, psychologů, a tak dále, kteří přesně toto popisují.

Demokracie je skvělý vynález, ale vyžaduje myslící lidi, což tak dnes většinou není

Martina: Podle toho, co říkáte, je jasné, že zřízení, jakým je demokracie, umožní převážit ve společnosti nemyslícím, a dostane je k moci.

Peter Staněk: Bohužel. To je přesně to, že demokracie je skvělý vynález, ale vyžaduje myslící lidi. A z tohoto hlediska to vyplývá tak, že demokracie je skvělý vynález, ale pro myslící lidi.

Martina: A není současná demokracie spíš už jenom hrou na demokracii, jakou si pamatujeme za komunismu?

Peter Staněk: Ano, je to paskvil. Proboha, vysvětlete mi, jak je možné, aby uspěl politik, který naslibuje cokoli je možné, a po volbách ho přichytí, že nic nesplnil, a při dalších volbách ho opět neomylně zvolí. Jak je to proboha možné? Vždyť lidé mají alespoň špetku historické paměti, a měli by mít špetku logiky. Ale oni ho opět zvolí. Nebo stačí, aby přišel jeden nejmenovaný člověk, a prohlásil: Tady ve Francii to je vila ministra financí ze SMERU, a my to všechno zkasírujeme, a tak dál. A po volbách se ukáže, že to je podvod, protože ta vila patří nějakému Francouzovi, a dotyčný ji měl pronajatou. A onen Francouz zažaloval slovenský stát, a ten zacvakal za urážku na cti. A nikdo se neptá. Jak je možné, že se nikdo neptá? Klasická ukázka: Jak fungují novináři při tiskovkách opozice? Neptají se. Chcete víc? Nebo se ptají na absolutní hovadiny.

Martina: A je to proto, když tedy použiji jeden z vtipů, který se používal za minulého režimu, že u nás máme svobodu projevu, bohužel nemáme svobodu po projevu?

Peter Staněk: Může to tak být. Teď je to slušnější, ale už jenom čekám, kdy budou veřejná upalování, a budou odpůrce mainstreamových názorů upalovat veřejně na náměstí. Teď to můžete udělat přes internet.

Žijeme v době absolutní hlouposti a neodpovědnosti většiny lidí

Martina: Pane profesore, jak myslíte, že budou tuto dobu, kterou právě žijeme, nazývat budoucí historici?

Peter Staněk: Doba absolutní hlouposti a neodpovědnosti většiny lidí.

Martina: To, co teď děje, je skrumáž věcí, které na nás útočí, jak jsme si o nich povídali, a vy jste několikrát poměrně sugestivně naznačil, že to nepovede k ničemu dobrému. Přesto – mohlo by se ještě stát, že se naplní staré přísloví, že všechno zlé je k něčemu dobré?

Peter Staněk: Okno příležitosti, které jsme dostali, jako rasa, se zavírá. Opět souhlasím s vědci ze SIPRI, to je státní institut ve Stockholmu, který se zabývá válečnými problémy, že jsme ve třikrát nebezpečnější situaci, než v časech karibské krize. A válku nemusí vyvolat regulérně armáda, ale žoldnéři, kteří dostanou zaplacení. A neopomeňte, to nejsou jenom vagnerovci, nebo Blackwater Academy. Existuje mnoho států, ve kterých existují soukromé armády, a Ukrajina je konec konců jednou z nich, kde mělo 16 oligarchů vlastní soukromé armády.

Už se to zlomilo. Žijte každý den tak, jako kdyby byl poslední.

Martina: Pane profesore, na začátku jste řekl, že jsme v bodu zlomu. Ale po tom všem, co jste řekl si myslím, že si to nemyslíte. Jsme za bodem zlomu?

Peter Staněk: Již se to zlomilo. Žijte každý den tak, jako kdyby byl poslední. Těšte se ze života. A nepřemýšlejte nad tím, co jste slyšeli. Pro jistotu.

Martina: Přesto, pokud ještě někteří lidé po našem povídání žijí, a nesáhli si na život, co byste jim poradil kromě toho, aby žili každý den, jako by to byl poslední? Existuje něco takového, aby člověk mohl mít dojem: Já se ještě snažím. Já něco dělám.

Peter Staněk: Musíme každý udělat na svém poli to, co je možné, abychom do této společnosti vrátili odpovědnost, abychom byli odpovědní k sobě, k rodině, městu, kde žijeme, i ke svému vlastnímu státu. Jestliže budeme odpovědní sami k sobě, a nebudeme pohlížet na to, co by nám možná hrozilo, pak tento vývoj můžete zastavit, a pak budeme mít poslední možnost okna příležitostí. Jestliže to ponecháme tak, jak je to teď, s výraznou jistotou nás čeká to, o čem jsme mluvili. A to bude ta pozitivnější varianta vývoje. Víte, že nukleární holokaust má jednu výhodu?

Martina: Je rychlý.

Peter Staněk: Nejenom to. Zpopelní vás zadarmo, a váš popel rozptýlí po širokém území, takže nepotřebujete ani hrobové místo.

Martina: Také není, kdo by za něj platil.

Peter Staněk: Víte, někdo řekne, že to je pesimistický pohled na svět. Ne, tohle je oblast, které se věnuji celý život, a základem je pochopit, jak funguje architektura souvislostí, jak jsou propojeny jednotlivé jevy a procesy. A jestliže to dokážete, a jste schopni vytvořit architekturu souvislostí, pak pochopíte, jak je svět složitý, ale pochopíte ho v plné šíři. Lidově řečeno, vidíte jistou část spektra. Sova vidí jinou část spektra, pes vidí jinou část spektra, ale my máme mozek a vědomí na to, abychom byli schopni uchopit celé spektrum. Ale musíte na tom pracovat, nepřijde to jako dar z nebes, ani osvětlení, ale je to mravenčí práce, mnohokrát velmi složitá, komplikovaná.

A pak je to tak, jako když stoupáte vzhůru na vysokou horu. Čím více vystoupáte, tím je to namáhavější, ale tím větší obzor je kolem vás. A jestliže tohle udělá hodně lidí, pak máme ještě světlýko naděje. Jestliže to neudělá, pak měl Soros pravdu v tom, že už začala třetí světová válka. Koneckonců, víte, že to neřekl první, ale prezident Putin v jednom svém vystoupení prohlásil, že třetí světová válka začala hybridní a sankcionářskou válkou vůči Rusku. Pak to přejde do ekonomické fáze, a pak do další fáze.

A víte, jaká je nová nukleární strategie Ruské federace? Zní takhle: „V případě ohrožení existence ruské společnosti, nebo ruského státu, je Rusko oprávněno použít taktické i strategické zbraně na zabezpečení vlastního přežití.“ Proto upravili systém. Předtím se to nazývalo perimetr Černá ruka, nebo Mrtvá ruka. Byl to systém, který byl založen na tom, že kdybyste vyhladili ruské vedení, tak by systém umělých inteligencí spustil plnou jadernou odvetu, a vymazal protivníka z povrchu planety. Dalo Rusko varování elitám NATO? Dalo, když uskutečnilo cvičení kompletní jaderné triády. To je poslední varování. A úplně poslední varování je předvedení startu Sarmatu, nahrazujícího Vojvodu, který má dolet 16 000 kilometrů, a každá raketa má 8-16 multihlavic, které mají vlastní jaderný pohon, a jsou směřovány tak, že mění trajektorii letu, a přesnost zásahu je pět metrů, mají velikost tonáže od 10 do 50 kilotun a pohybují se rychlostí 28krát větší než zvuk.

Udržet si lidskost v dnešní zvlčilé společnosti je těžké

Martina: Dalo výstrahu, a nikdo na ni nereflektoval. Na tuto otázku jste mi odpověděl, když jste tvrdil, že protivník musí knoflík zmáčknout první?

Peter Staněk: Ano. Toto je bohužel stav druhu, který se oficiálně nazývá Homo sapiens.

Martina: Pane profesore, situace, která intenzivně provázela naše životy téměř poslední tři roky – hádání se kvůli politickým postojům, ideologickým doktrínám a názorům, rozpadající se vztahy na základě neshody, rozpadající se stará přátelství, kamarádství, dokonce i manželství – to je obraz poslední doby. A tak, ať už to dopadne jakkoliv, ať už to budeme mít s tím rozptylem, nebo se něco ještě povede oddálit, tak si myslím, že nejdůležitější věc je – uchovat si lidskost.

Peter Staněk: Souhlasím. Dvě věci: Uchovat si lidskost, a uchovat si odpovědnost za své skutky, i za všechny ostatní bližní.

Martina: Uchovat si lidskost je v tuto chvíli velmi pracné. Máte recept?

Peter Staněk: Nemám. Na toto vám neodpovím. Nemáte nějakou lehčí otázku? Lidskost se v době, kdy společnost zvlčila, stává velice úzkým zbožím. A společnost je zvlčila právě kvůli nohledům, kteří jsou schopni za jidášský groš přisluhovat, a přisluhují i bez odměny. A pamatujte – oni všichni můžou dělat to, co my, většina, dovolíme. To je hlavní poselství. A z toho vyplývá odpovědnost každého z nás za to, co si tihle můžou dovolit.

Martina: Pane profesore, moc vám děkuji za rozhovor, a přála bych si, aby se většina z vašich prognóz nenaplnila. Ale je dobré o nich vědět. Díky moc.

Peter Staněk: Děkuji velice pěkně a doufám, že to není poslední rozhovor. Jak se říká, poslední večere před ukřižováním.

ZDROJ: radiouniversum.cz